GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 122. Duminecă 1 (13) Iunie. 1886.

Din causa S-telorŭ sĕrbătorĭ ale Rosaliilorŭ, ḍiarulŭ nu va apăré până Marţĭ.

Braşovŭ, 31 Maiŭ 1886.

Orĭ încătrău ne aruncămŭ privirea, nu întêlnimŭ decâtŭ nisce serióse presemne ale unei apropiate vijelii. Pretutindenea crise şi încurcăturĭ, pretutindenea strigăte de nemulţămire şi de amărîciune, pretutindenea nevoi şi nesiguranţă, par'că amŭ fi la códa vécului, séu celŭ puţinŭ în ajunulŭ unei fundamentale sguduirĭ a stărilorŭ da aḍĭ.

Şi aşa şi trebue sĕ fiă. Acésta o simţimŭ, noi ceştĭ de aicĭ, póte mai multŭ ca orĭ şi cine. O simţimŭ cu toţii, fără deosebire, pentru că şi în monarchia nóstră, nenţelegerile, calamităţile şi amărîciunile au ajunsŭ la culmea lorŭ şi fiăcare, fiă elŭ Românŭ, Ungurŭ, Némţŭ séu Slavonŭ, simte că nu mai merge fără ca sĕ se facă o mare schimbare în tóte.

Vĕḍêndŭ ce direcţiune stricăciósă au luatŭ lucrurile în monarhia nóstră, amŭ esprimatŭ de nenumĕrate orĭ temerea, că politica suprematistă, fiindŭ unŭ isvorŭ de continuă ne'nţelegere şi nemulţămire între popóre, va face cu neputinţă consolidarea acestui imperiu, şi, când va sosi ora pericului, elŭ anevoiă va puté corĕspunde marei sale chemărĭ în centrulŭ Europii.

Este durerosŭ a mărturisi, că temerile nóstre aparŭ aḍĭ mai multŭ séu mai puţinŭ justificate prin fapte.

După douĕḍecĭ de anĭ de regimŭ dualistŭ, în nisce momente, când monarchia austro-ungură ar trebuì sĕ fiă pregătită a da faţă cu periculele din afară, ce s'apropiă din tóte părţile, se nasce o crisă dintr'unŭ incidentŭ de o importanţă cu totulŭ secundară, o crisă care dovedesce, că popórele acestei monarchii nu suntŭ împăcate cu starea lucrurilorŭ, că nicĭ chiar acea instituţiune, care representândŭ forţa acestui imperiu, are menirea d'a-lŭ apĕra, nicĭ armata nu se bucură la o parte însemnată a poporaţiunii de acea simpatiă, care ar trebui sĕ înfăţişeze deplina consolidare a monarchiei.

Evenimentele din urmă în Ungaria şi ecoulŭ ce l'au aflatŭ în partea de dincolo a monarchiei, până şi la corónă, ne arată că suntemŭ în ajunulŭ unorŭ nouĕ lupte pentru consolidarea interióră a monarchiei.

Nimenĭ nu póte prevedé la ce resultatŭ vorŭ duce tóte aceste sbuciumărĭ şi lupte. E mare încurcătura în monarhia nóstră si situaţiunile se schimbă mereu ca într'unŭ caleidoscopŭ. In aceste continue schimbărĭ, numai unŭ principiu rĕmâne neclintitŭ, şi acesta este principiulŭ dreptăţii şi alŭ egalităţii între popóre.

Pentru acestŭ principiu luptă şi poporulŭ românŭ din Transilvania şi din Ţéra unguréscă; luptă cu multă perseverenţă, deşi până acuma cu puţinŭ succesŭ.

De nenumerate orĭ se repetă prin graiŭ şi în scrisŭ, că vitrege suntŭ timpurile în care trăimŭ, că suntemŭ părăsiţĭ din tóte părţile, că suferimŭ de marĭ lipse şi alte multe de acestea.

Póte sĕ fiă adevĕrate tóte, dér mai adevăratŭ este că pe lângă tenacitatea, ce-o dovedimŭ în conservarea naţionalităţii nóstre, ne lipsesce înţelegerea strînsă dintre noi, ne lipsesce acelŭ entusiasmŭ, care a încălḍitŭ inimile premergĕtorilorŭ noştri şi i-au îndemnatŭ la fapte măreţe pentru binele némului.

Sĕ ne aducemŭ aminte cu pietate de nobilele stăruinţe ale antecesorilorŭ noştri, pentru sufletele cărora se'nalţă astăḍĭ rugăciunĭ în bisericile nóstre. In faptele lorŭ sĕ ne oglindămŭ şi atuncĭ vomŭ afla, că şi ei au trăitŭ în timpurĭ vitrege, mai umiliţĭ şi mai apăsaţĭ decâtŭ noi; şi ei au fostŭ părăsiţĭ de toţĭ şi avisaţĭ la propriele lorŭ forţe, şi cu tóte astea ei n'au şovăitŭ nicĭ o clipită, nu s'au descuragiatŭ şi n'au desperatŭ, ci au rĕmasŭ tarĭ în credinţa şi în speranţa lorŭ, tarĭ în resistenţa lorŭ, pentru că îi însufleţa spiritulŭ înţelegerei şi adevĕratei iubirĭ de frate.

Multŭ ne apasă nĕcazurile nenumerate, cu cari avemŭ sĕ ne luptămŭ ḍilnicŭ. Dér ca sĕ alungămŭ tristeţa din inimile nóstre, sĕ ne gândimŭ numai la ceea ce ar însemna pentru noi, décă adversarii noştri ni-arŭ vedé strênsŭ legaţĭ prin legătura adevĕratei înţelegerĭ şi solidarităţĭ, sĕ ne gândimŭ câtŭ le împunemŭ astăḍĭ şi câtŭ le-amŭ impune atuncĭ.

Vină ce va venì, unŭ poporŭ consciu de sine, unŭ poporŭ care se luptă pentru dreptate şi libertate nu póte perì, câtă vreme fiii sĕi suntŭ pĕtrunşi de înalta lorŭ chiămare de-a lucra în strînsă înţelegere.

Spiritulŭ bunei înţelegerĭ de se va pogorî în inimile nóstre, din slabĭ şi urgisiţĭ ce suntemŭ astăḍĭ vomŭ ajunge tarĭ şi respectaţĭ, spre binele némului şi alŭ patriei nóstre!

Situaţiunea în Ungaria.

Cu privire la situaţiunea în Ungaria şi la impresiunea ce a făcut'o autografulŭ prea înaltŭ scrie „Neue Freie Presse“ de Mercurĭ séra următórele:

»Autografulŭ împĕrătescŭ către archiducele *Albrecht* va face de sigurŭ şi în Ungaria mare impresiune. Décă cei din Pesta arŭ fi capabilĭ sĕ resoneze cu mintea rece, arŭ trebui sĕ cunóscă, că e timpulŭ supremŭ, de a se întórce. Periculŭ politicŭ nu suntŭ demonstraţiunile, carĭ prin ivirea lui Verhovay au luatŭ unŭ caracterŭ particularŭ... E posibilŭ că turburările se vorŭ repeţi, dérŭ nu în acestŭ scandalŭ, care compromite tótă naţiunea, vedemŭ noi greutatea situaţiunei.

Pericolulŭ este a sĕ afla în diferenţa ce esista de faptŭ între părerile d-lui Tisza şi acele ale autorităţilorŭ celorŭ mai inalte ale statului. Ministrulŭ preşedinte ungurescŭ din respectŭ către oposiţiune a luatŭ în cestiunea armatei o posiţiune prea bruscă şi astăḍĭ póte că va recunósce însuşĭ că prin acésta a favorisatŭ numai acele elemente, pe carĭ ale combate a fostŭ una din problemele principale ale politicei sale. Mişcarea în contra instituţiunei armatei, érăşĭ s'a deşteptatŭ, prin erorile, ce s'au făcutŭ din tóte părţile şi chiarŭ şi din acéstă causă ar fi in interesulŭ Ungariei şi alŭ monarchiei, décă totŭ incidentulŭ s'ar termina, fără ca sĕ sguduie guvernulŭ liberalŭ alŭ Ungariei. E semnificativŭ, că astăḍĭ accentuéză o corespondenţă oficiósă ungurésca, că generalulŭ Iansky înainte de a pleca la Cincĭ Bisericĭ a avisatŭ comanda generală din Peşta şi autoritatea militară din Cincĭ-Bisericĭ despre aceea, că dênsulŭ voiesce sĕ facă inspecţiunea sa. *Situaţiunea în Ungaria e destulŭ de turbure*, şi sĕ va arăta în curêndŭ, décă talentulŭ d-lui Tisza va fi şi acum de ajunsŭ, spre a învinge tóte greutăţile şi a delătura crisa.«

„*Egyetértés*» scrie în numĕrulŭ sĕu de Joi cu privire la situaţiunea creată cabinetului în urma autografului prea înaltŭ între altele:

»Impĕratulŭ (a császár) a vorbitŭ şi puţinele sale cuvinte au rĕspânditŭ lumină asupra situaţiunei. Autografulŭ celŭ adreséză Archiducelui Albrecht a depărtatŭ orîce îndoielĭ... Acestŭ autografŭ dă satisfacţiune archiducelui Albreht pentru acele atacurĭ, ce le-a întêmpinatŭ în parlamentulŭ şi în pressa maghiară şi pentru carĭ acolo n'a primitŭ satisfacţiă.

„Domnitorulŭ părtinesce părerile esprimate în toastulŭ archiducelui, carĭ stau în contraḍicere cu dreptulŭ publicŭ actualŭ, dér mai enunţă şi aceea, că se alipesce de spiritulŭ tradiţionalŭ alŭ armatei, va sĕ ḍică tocmai de acelŭ spiritŭ, care cu privire la noi este celŭ mai mare periculŭ şi totodată este isvorulŭ slăbiciunei armatei.

„Şi ce urméză acum din tóte aceste? Aceea urméză, că Tisza Kalman, susţiindŭ în parlamentŭ, că cercurile militare, până la cele mai înalte gândescŭ, ca şi cum s'a declaratŭ elŭ şi mai departe afirmândŭ, că toastulŭ ţinutŭ în Seraievo de Archiducele Atbrecht nu póte fi privitŭ ca unulŭ ce esprimă vederile conducĕtorilorŭ fapticĭ ai armatei, n'a vorbitŭ adevĕrulŭ ci a avutŭ de scopŭ numai a seduce naţiunea.

„Tisza Kalman şi aicĭ a făcutŭ numai o diversiune tactică în locŭ de a se ocupa seriosŭ cu cestiunea şi sĕ fi căutatŭ mijlóce seriόse pentru aplanarea ei.... Tisza Kalman n'a fostŭ sincerŭ nicĭ acum. A voitŭ sĕ înşele perlamentulŭ şi opiniunea publică. Dér a păţit'o. Autografulŭ domnitorului dă de minciună pe Tisza Kalman şi despre sinceritatea lui nu putemŭ avé nicĭ o dubietate. Dă satisfacţiune archiducelui Albrecht şi armatei, nu contra sentimentului lui Tisza, ci contra sentimentului publicŭ alŭ naţiunei şi preamăresce acelŭ spiritŭ tradiţionalŭ în armată, care stă în contraḍicere cu dreptulŭ publicŭ actualŭ.

»Acelŭ ministru-preşedinte, cu care se procede astfelŭ, căruia i se punŭ în cale fără scirea lui asemenĭ declaraţiunĭ grave, ca autografulŭ domnitorului, nu mai póte avé încrederea Corónei. Décă şi după acésta tractare umilitóre rĕmâne în postulŭ sĕu, causa este, că nu se póte decide sĕ-şĭ părăsésca fotoliulŭ, de care se ţine cu-o bolnăviciósă tenacitate....

„Tisza va cădé; dér nu ca representantulŭ vr'unui principiu rĕu a vr'unei convingerĭ. Ar fi cea mai mare amăgire a crede, că Tisza, décă ar fi căḍutŭ în cestiunea armatei, ar fi pututŭ devenì omulŭ celŭ mai popularŭ în Ungaria. Naţiunea nu póte fi aşa de mărginită, ca sĕ nu védă paguba cea nemĕsuratŭ de mare, ce a căusat'o naţiunei acestŭ omŭ. N'a împlinitŭ nimicŭ din ceea ce a promisŭ. Preste acésta a dărăpănatŭ şi stricatŭ financele şi moralitatea ţĕrei, justiţia şi administraţia ei, a declaratŭ rĕsboiu garanţiilorŭ libertăţii, a întrodusŭ lipsa de principii, a slăbitŭ puterea de resistenţă a naţiunei, i-a micşoratŭ véḍa şi naţiunea óre ar puté sĕ uite tóte aceste, când va cădé Tisza?«...

„Naţiunea nu-lŭ va priví de martirŭ, pentru că scie că nu e capabilŭ de acésta. Dér mai importantŭ decâtŭ căderea lui Tisza este, că autografulŭ demonstréză contra celorŭ întêmplate în Ungaria. Va sĕ ḍică spiritulŭ tradiţionalŭ alŭ armatei este, care va domni şi de aicĭ încolo. Naţiunea maghiară însĕ va pretinde, ca sĕ se schimbe spiritulŭ armatei, naţiunea după esperienţele făcute nu se póte mulţămi cu mai puţinŭ, decâtŭ cu o *armată deosebitŭ maghiară....*«

Nouĕ demonstraţiunĭ în Pesta.

Mercurĭ séra s'au repetatŭ demonstraţiunile. Pe la 7 óre séra au începutŭ sĕ se adune demonstranţii. După 7 óre massa luà dimensiunĭ totŭ mai marĭ. Strigăte de „Eljen‘ şi „Abzug“ se auḍiau, şi fluerăturĭ din micĭ fluere. Locţiitorulŭ căpitanului orăşenescŭ supremŭ găsi cu cale sĕ ia armata acum în ajutorŭ. Aprópe de 8 óre sosiră douĕ batalióne de infanteriă şi unŭ escadronŭ de husarĭ. Ca reservă servéu douĕ companii de infanterie. Armata se postă în diferite locurĭ, ce i se avisaserĕ. Intr'aceea îmbulḍeala şi tumultulŭ în strada Kerepes devenì totŭ mai mare. Strigăte de „Abzug poliţia« şi »Eljen Kossuth“ rĕsunau. Mulţimea se îmbulḍea totŭ mai multŭ spre armată. Unŭ căpitanŭ orăşenescŭ provocà de trei orĭ mulţimea sĕ se depărteze, dér acésta îlŭ luà în rîsŭ şi-lŭ întrerupse fluerândŭ, chiuindŭ şi lărmuindŭ. Acum înaintà o companiă de infanteriă. La începutŭ mulţimea speriată de înaintarea soldaţilorŭ începù sĕ se retragă, dér iute se întórse indĕrĕtŭ strigândŭ şi fluerândŭ, cândŭ vĕḍù că compania se oprì. Acum compania se aruncà cu baioneta asupra mulţimei, care se puse pe fugă mâncândŭ pămêntulŭ. Cu acéstă ocasiune s'au întêmplatŭ numĕróse rănirĭ. Imediatŭ sosì şi cavaleria. Pe piéţa musĕului reniteuţii fugiau urlândŭ şi văetându-se. In apropiere de cafeneaua „Fiume“ unŭ husarŭ fù isbitŭ în capŭ de o pétră, aşa că se resturnà pe spate. Poliţia puse mâna îndată pe celŭ ce a aruncatŭ cu pétra. Curêndŭ fù curăţitŭ şi acestŭ locŭ. Pretutindenea armata a trasŭ cordóne. Sĕ rĕspândise sgomotulŭ, că demonstranţii voescŭ sĕ atace gazometrulŭ, acesta însĕ era păzitŭ de soldaţĭ. Pe la 11 óre în tóte părţile era linişte. Trupele sĕ retraserĕ în casarme, afară de husarĭ, carĭ au rĕmasŭ mai multŭ timpŭ afară. Intre cei răniţĭ, unui culegĕtorŭ de litere îi pĕtrunsese baioneta sub a cincea cóstă din stânga şi îi eşise prin peptŭ; acesta e în periculŭ de mórte. Unŭ funcţionarŭ dela oficiulŭ de anunţare fù greu rănitŭ la capŭ printr'o lovitură de sabiă; o calfă de croitorŭ fù tăiatŭ de sabiă în faţă. S'au arestatŭ 19 persóne. Patrulele poliţienescĭ

au fostŭ primite de escendenţĭ cu sburăturĭ de petri. Pe strada Andrassy unui băcanŭ i-au spartŭ demonstranţii tóte 27 ferestrile prăvăliei şi i-au aruncatŭ în ea cu cărămidĭ.

Autorii demonstraţiunilorŭ au începutŭ sĕ se înfióre acumŭ şi ei de consecinţele faptelorŭ lorŭ, şi chiarŭ ei şi pressa lorŭ îndémnă la linişte şi strigă după ajutorulŭ poliţiei şi armatei. Lucrurile s'au întorsŭ, lui *Ugron*, care glorifica în dietă demonstraţiunile, i s'au spartŭ tóte ferestrile. Sĕ părea că conflictulŭ între plebea fanatisată şi armată, care a fostŭ intêmpinată cu batjocurĭ, cu petri, şi cu »Abzug armata,“ e inevitabilŭ unŭ conflictŭ. Când unŭ oficerŭ a provocatŭ nemţeşte mulţimea sĕ se retragă, i s'a strigatŭ: „Beszeljen magyarul!“ (vorbesce unguresce.) Atuncĭ s'a datŭ ataculŭ cu baioneta. Astfelŭ a trecutŭ şi acéstă demonstraţiune.

In *Mişcolţŭ* încă au fostŭ demonstraţiunĭ. Tinerimea gimnasială a cutrieratŭ Mercurĭ séra stradele sfrigândŭ: »Abzug Hentzi!« Poliţia a înăbuşitŭ repede demonstraţiunea.

Cercurile compeţente din Pesta suntŭ decise, se ḑice, se întêmpine cu tótă energia turburările. La o eventuală repetire a acestora, va păşi armata în acţiune căreia ii se dă acum glónţe, ca se dea în turburătorĭ.

SCIRILE ḐILEI.

După cum spune „Mährisches Tagblatt,« *generalulŭ Iansky a provocatŭ la duelŭ pe ministru-preşedinte Tisza.* Se ḑice că duelulŭ s'a amânatŭ numai la intervenţiunea Maiestăţii Sale.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comerţŭ a învitatŭ printr'o ordinaţiune tóte municipiile, ca dela 1 până la sfêrşitulŭ lui Iuliu sĕ revideze tóte viile şi în casŭ d'a descoperi filoxeră, se comunice ministerului prin telegrafŭ. Despre resultatele cercetării în genere sĕ se raporteze până la 10 Septemvre a. c.

—x—

Cercetarea disciplinară în contra studenţilorŭ români dela Universitatea din Cernăuţĭ, carĭ felicitaseră pe deputatulŭ Tomasciucŭ pentru vorbirea sa contra agitaţiunii polone în Bucovina, s'a terminatŭ, scrie „Revista Politică.« Resultatulŭ e, că o ordinaţiune ministerială către tóte universităţile interḑice studenţilorŭ a participa la demonstraţiunĭ politice.

—x—

De sĕrbătorile Rusaliilorŭ se dau dela tóte staţiunile căii ferate r. u. bilete pentru ducere la Budapesta şi întórcere cu o reducere de 50%. Aceste bilete suntŭ valabile 10 ḑile şi pentru orĭce trenŭ de persóne, afară de cele accelerate. Asemenea bilete se află de vênḑare la biuroulŭ din oraşŭ alŭ căilorŭ ferate ale statului, strada Vămii Nr. 10.

—x—

Ni se scrie, că în 5 Iuniu primarulŭ din Batoşŭ (Bocs) a confiscatŭ tóte biletele (paşapórtele) de vite scrise în limba română dela toţĭ Românii din vr'o 20 de comune, carĭ se aflau la têrgulŭ de sĕptĕmână din Batoşŭ. Ómenii au rĕmasŭ uimiţĭ de atâta abusŭ de putere din partea jupânului primarŭ. Ar puté sĕ-lŭ decoreze stăpânirea pentru unŭ asemenea actŭ de „patriotismŭ.«

—x—

Organele oficióse ruse, »Novoje Vremja,“ „St. Petersburgskija Vedomosti,« „Vilenski Vestnik,« „Varşavski Đnevnik,“ »Kievljanin“ ş. a., se ocupă de demonstraţiunile din Budapesta şi Laibach şi'şĭ esprimă speranţa, că Rusia nu va mai avé nevoiă sĕ opereze contra Austro-Ungariei cu armele. »Novoje Vremja« în vederea raporturilorŭ din Austro-Ungaria provócă statele balcanice sĕ formeze o uniune vamală contra Austro-Ungariei şi sĕ încheiă o strînsă alianţă cu România şi cu Rusia.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă şi comerţŭ a permisŭ comunei *Homorodŭ-Oclandŭ* din comitatulŭ Odêrheiului sĕ ţină têrgurĭ anuale la 28 Aprilie şi la 27 Octomvre.

—x—

Pentru conferirea *stipendielorŭ* vacante din *„Fundaţiunea lui Gozsdu“* pe anulŭ scolasticŭ 1886/7 de câte 300 fl. 400 fl. şi 500 fl., pentru studiele mai înalte, şi în casŭ de gradaţiune de câte 60 fl. 120 fl. şi 180 fl., pentru scólele medie şi inferiorĭ se deschide concursŭ sub următórele condiţiunĭ: 1) Concurenţii se documenteze, că suntŭ fii de cetăţenĭ ungarĭ şi se ţînŭ de biserica ortodoxă-orientală română şi studiază la vr'unŭ institutŭ publicŭ din patriă cu succesŭ bunŭ şi că nu suntŭ în stare a se susţine la studie din averea propriă séu a părinţilorŭ sĕi. 2) La conferirea stipendielorŭ vorŭ ave preferinţă cei mai înaintaţĭ în studie şi în calcule, afară de acésta — pentru anulŭ curentŭ — cei ce vorŭ asculta studiele comerciale şi agronomice. 3) Cei ce vorŭ se studieze la vr'unŭ institutŭ afară din patriă au sĕ-şĭ motiveze pe deplinŭ acésta necesitate. 4) Petiţiunile instruite cu tóte documentele necesare suntŭ a se adresa la cancelaria fundaţiunei lui Gozsdu (Budapesta, király-utcza Nr. 13) până la 1/13 Augustŭ a. c. 5) Totdeodată se provócă fostii stipendistĭ, ca până la 1 (13) Augustŭ a. c. se arate resultatulŭ studielorŭ din anulŭ scolasticŭ 1885/6 că altcum li se va sista stipendiulŭ avutŭ.

—x—

In comitatulŭ Pestei, şi anume în Puszta-Szent-Istvan, în Felegyhaza şi în Bekas-Megyer s'au ivitŭ casurĭ de diferite epidemii printre dobitóce: arsura de splină, răpciga şi furtéţa. S'au luatŭ mĕsurile necesare d'a se împedeca bóla.

—x—

Senatulŭ şi poporulŭ românŭ din *Sisiescĭ*, în frunte cu d-lŭ Dr. Vasiliu Lucaciu, va întocmì în 20 Iuniu, cu ocasiunea sânţirei temeliei bisericei celei nouĕ de acolo, festivităţĭ cu următorulŭ programŭ: 1. In 19 Iuniu primirea şi aşeḑarea óspeţilorŭ, carĭ vorŭ sosi din provinciă. 2. In 20 Iuniu salutarea albei ḑilei prin 12 salve de trescurĭ. 3. La 8 óre din ḑi primirea solemnă a delegatului Veneratului Ordinariatŭ pentru conducerea actului sânţirei. 4. La $8^1/_2$ óre începutulŭ sântei Liturgie. 5. După Sf. Liturgie se începe ceremonia de sânţire a temeliei. 6. Discursŭ ocasionalŭ, rostitŭ de m. o. d. Augustinŭ Pelle, protopopŭ şi parochŭ de Pomi. 7. După terminarea serviciului divinŭ visita la delegatulŭ Veneratului Ordinariatŭ. Visita omagială a senatului bisericescŭ şi scolarŭ din Sisiescĭ. Predarea solemnă a unei adrese către Prea Veneratulŭ şi iubitulŭ Capŭ alŭ eparchiei nóstre. 8. La 1 óră banchetŭ în pavilionulŭ întocmitŭ spre acestŭ scopŭ (1 posată 1 fl. v. a.) 9. La 4 óre d. a. Inseratulŭ. 10. După înseratŭ petrecere poporală cu danţŭ. 11. La 8 óre séra se începe petrecerea de veră arangiată în folosulŭ bisericei. (Biletulŭ de intrare de persónă 1 fl. de familiă 2 fl. v. a.) 12. Producţiunĭ pirotechnice. Se iau tóte mĕsurile recerute pentru confortulŭ deplinŭ alŭ on. óspeţĭ. Bufetŭ corĕspunḑĕtorŭ, cu preţurile cele mai moderate. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ pentru biserica cea nouă, despre ce se va da raţiociniulŭ publicŭ. Acestŭ programŭ se va esecuta şi în casŭ de timpŭ nefavoritorŭ. Doritorii a participa la acéstă serbătóre suntŭ rugaţĭ a-şĭ manifesta voia pe carta de corespondenţă aclusă la acésta învitare. Altcum e imposibilă orientarea comitetului arangiatorŭ.

—x—

Câţiva velocipediştĭ din Braşovŭ vorŭ face de Rusalii o escursiune la Pradealŭ, Sinaia, Ploescĭ şi Bucurescĭ. Vorŭ pleca din Braşovŭ Sâmbătă după améḑĭ cu velocipedele până la Dêrste şi de acolo cu trenulŭ până la Predealŭ. La 4 şi jumĕtate óre d. a. plécă din Predealŭ şi sosescŭ la 6 óre în Sinaia, unde vorŭ rĕmâné peste nópte. Plecarea din Sinaia prin Câmpina la Ploescĭ va fi Dumineca diminéţa la 4 óre. In Ploescĭ vorŭ rĕmâné peste nópte. Din Ploescĭ plécă Lunĭ diminéţa la 4 óre şi ajungŭ în Bucurescĭ la 8 óre diminéţa. Distanţa întrégă e cam de 176 chilometri, durata călĕtoriei cam 13 óre.

—x—

Se ḑice, că proiectulŭ doctorului Meinert-Bŭnau, privitorŭ la *înfiinţarea unei fabrice de conserve de carne, în România*, e pe cale d'a se realisa. Sindicatulŭ ar fi deja constituitŭ. Cei mai însemnaţĭ proprietarĭ de moşii şi bărbaţĭ politicĭ cu influinţă, între alţii şi ministrulŭ-preşedinte Brătianu, ar fi subscrisŭ sume marĭ şi că în curêndŭ se va ţiné o adunare generală de constituire.

—x—

Tarifulŭ vamalŭ autonomŭ românŭ a intratŭ la 29 Maiu v. în vigóre faţă cu tóte statele, care n'au convenţii comerciale cu România. Acésta a începutŭ negocierĭ cu Rusia pentru încheierea unei nouĕ convenţii comerciale, deórece la anu espiră cea actuală.

—x—

D-lŭ *I. Petrescu Cărpenişeanu*, fostŭ funcţionarŭ în Dobrogea, a inventatŭ unŭ aparatŭ, cu care orĭcine póte scrie 5 hârtii de odată. D-sa, spune »România Liberă,« a şi obţinutŭ dela guvernulŭ Republicei francese brevetulŭ de invenţiune pe o periódă de 15 anĭ.

—x—

Deodată cu demonstraţiunile din Pesta, s'au întêmplatŭ asemenea turburărĭ şi în Leibach. Slovenii au demonstratŭ în contra monumentului lui Anastasiu Grŭn, strigândŭ: »Josŭ cu capulŭ verde!“ S'a aruncatŭ în monumentŭ cu cernélă, cu ouĕ stricate şi cu noroiu. Totŭ în contra petrei comemorative a lui Grŭn s'au întêmplatŭ demonstraţiunĭ şi în Veldes (Carniolia) şi pétra a fostŭ totalŭ sfărîmată. Anastasiu Grŭn s'a numitŭ astfelŭ ca poetŭ; adevĕratulŭ sĕu nume e Anton Alecsandru conte de Auersperg. Se vede că Slovenii s'au molipsitŭ dela „civilisatorii Orientului.«

—x—

„Telegrafulŭ“ spune, că dintre cei 6 Românĭ trimişĭ la Parisŭ în cura doctorului Pasteur, 4 au sositŭ în România pe deplinŭ vindecaţĭ; între acestia se află şi d-lŭ Stinghe, dela laboratorulŭ de chimiă din Bucurescĭ. Ceilalţĭ trei suntŭ ţĕranĭ din Vasluiu. D. Pasteur le-a datŭ câte o fotografiă a sa. Unulŭ din tovarăşii lorŭ de nenorocire a muritŭ rabiatŭ în Parisŭ. Actualmente nu se mai află la Parisŭ decâtŭ douĕ femei românce totŭ din judeţulŭ Vasluiu, din care una a născutŭ acolo unŭ băiatŭ.

—x—

La *Călăraşĭ*, în *România*, furtuna de Miercurĭ a desvĕlitŭ 70 de case, a scosŭ arborĭ din rădĕcină şi a stricatŭ mai multe vagóne.

Cercetărĭ în Sĕlişte.

Sĕlişte, 26 Maiu 1886.

Cercetările inscenate în contra nóstră din causa petrecerii liniştite şi nevinovate dela *3* (15) Maiu au luatŭ caracterulŭ celŭ mai acutŭ. Precum avisarămŭ pe onor.

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

In diminéţa ḑilei de 19 Decembre călĕtorulŭ nostru înaintà pe rîu în josŭ o bună bucată de locŭ, ca sĕ vaḑă, ce ţinuturĭ sûntŭ în părţile acelea. Elŭ dete nu peste multŭ de maĭ multe sate marĭ împreunate la unŭ locŭ într'unŭ „oraşŭ“. Satele acestea erau încunjurate de pădurĭ de palmĭ şi de plantaţiunĭ de bananĭ. Din tóte se vedea, că locurile, despre care e vorba, sûntŭ roditóre şi bine populate. „Oraşulŭ“, la care ajunsese călĕtorulŭ nostru, se numia Vinya-Ngiara.

Sciindŭ Stanley, că locuitoriĭ de aicĭ îĭ sûntŭ duşmanĭ, hotărì sĕ ocupe unulŭ din satele lorŭ, sĕ aşeze aicĭ pe bolnaviĭ din céta sa şi sĕ'şĭ procure cele de lipsă pentru traiŭ.

In urma unuĭ atacŭ le şi succese călĕtorilorŭ noştri sĕ cuprindă satulŭ şi sĕ'lŭ pună în stare de apĕrare. Tóte silinţele sĕlbaticilorŭ de a'şĭ câştiga din nou locuinţele fură zadarnice. Stanley se luà după eĭ până la óre-care distanţă şi astfelŭ pentru ḑiua aceea ceĭ isgoniţĭ nu cutezară a se întórce din nou asupra ómenilorŭ călĕtoruluĭ nostru.

In ciasurile, în care fură lăsaţĭ în pace, călĕtoriĭ noştri îşĭ deteră tóte silinţele, ca sĕ se îngrădéscă din tóte părţile câtŭ se putea maĭ bine. A doua ḑi diminéţa duşmaniĭ maĭ făcură âncă unŭ asaltŭ, şi acum însă fură respinşĭ cu marĭ perderĭ.

Pe la amiaḑĭ se vĕḑură înaintândŭ pe rîu împotriva ómenilorŭ noştri vre-o 500—800 de canoe de ale duşmanilorŭ. Totodată şi de pe uscatŭ se auḑiră rĕsunândŭ signale de rĕsboiu. Satulŭ era încunjuratŭ aprópe din tóte părţile.

Tovarăşiĭ luĭ Stanley se luptară ca nisce desperaţĭ. Cu toţiĭ sciau, că orĭ trebuiau sĕ învingă, orĭ décă nu, sĕ móră.

Lupta ţinea de maĭ bine de o jumĕtate de ciasŭ, şi nu se putea sci, care parte va eşi învingĕtóre, când iată se ivì şi Tippu-Tib cu céta cea de pe uscatŭ. Vĕḑândŭ acésta, duşmaniĭ se retraseră într'o insulă din mijloculŭ rîuluĭ, cu tóte acestea însă eĭ strigau din rĕsputerĭ, că nicĭ unulŭ dintre străinĭ nu va puté scăpa nicĭ în susulŭ rîuluĭ, nicĭ în josulŭ luĭ.

Ómeniĭ luĭ Tippu-Tib avuserĕ a îndura şi de astădată cele maĭ marĭ greutăţĭ. Eĭ se rĕtăciseră din nou, suferiseră fóme, şi peste totŭ erau aşa de slăbiţĭ de ostenelile călĕtorieĭ, încâtŭ Stanley vĕḑù, că în orĭ şi ce casŭ este de lipsă o pausă de vre-o câte-va ḑile.

Stanley nicĭ acum nu rĕmase în nelucrare. Temêndu-se, ca nu cum-va sĕlbaticiĭ sĕ'lŭ atace din nou, elŭ îşĭ făcù cutezătorulŭ planŭ, sĕ pornéscă peste nópte cu patru-ḑecĭ dintre ómeniĭ sĕĭ ceĭ maĭ curagioşĭ, sĕ se apropiă de flota duşmanilorŭ, care şi acum, ca şi pentru plecarea maĭ departe era maĭ primejdiósă, sĕ taie funiile luntrilorŭ şi sĕ le lase pe acestea sĕ se ducă pe rîu în josŭ. Frank Pocock cu vre-o câte-va vase de ale călĕtoruluĭ nostru avea sĕ aştepte la óre-care distanţă şi sĕ le prindă.

Era tocmaĭ o nópte ploiósă şi cu vijeliă. In tótă liniştea şi cu vêslele înfăşurate se îndreptà Stanley cu luntrea sa spre partea de maĭ din susŭ a insuleĭ; Frank se aşezà cu patru canoe în josulŭ eĭ. Călĕtorulŭ nostru dete în curênd de optŭ vase de-ale duşmanilorŭ, le tăià funiile şi le lăsà, sĕ apuce înainte.

Stanley dete cu socotéla, că cele maĭ multe luntri vorŭ fi adăpostite pe partea dimpotriva ţermureluĭ dreptŭ alŭ rîuluĭ, în care parte se vedeau ardêndŭ maĭ multe focurĭ. Mica cétă se îndreptà cu cea maĭ mare băgare de sémă spre loculŭ, unde se vedeau focurile. Apropiindu-se de ţermurele insuleĭ, auḑiră maĭ multe glasurĭ de ómenĭ. Duşmanii aşadară veghiau. „Alice“ însă se strecurà aşa de linŭ prin umbra înaltuluĭ ţermure, încâtŭ nu fŭ de locŭ observatŭ.

In tóte locurile erau aicĭ legate luntri de ale sĕlbaticilorŭ. Cu cea maĭ mare băgare de sémă se liberară ele de legăturile lorŭ şi cu vêsle cu totŭ fură lă-

publicŭ cetitorŭ, în 20 Maiu la 4 óre p. m. se începù investigaţiunea la pretura din locŭ, fiind traşĭ în cercetare mai întêiu directorulŭ scólei şi vorbitorulŭ din ḑiua de 3 (15) Maiu şi apoi în decursŭ de patru ḑile ceilalţĭ învĕţătorĭ precum şi o mulţime de ómenĭ, carĭ participară la acea petrecere.

Adêncŭ consternaţĭ şi indignaţĭ ne simţirămŭ, şi cu noi fiăcare locuitorŭ de aicĭ, când cetirămŭ punctele de acusaţiune, cuprindêndŭ nisce gravamine ce s'arŭ puté rădica numai în contra unorŭ rebelĭ, nihiliştĭ, agitatorĭ séu sguduitorĭ ai ordinei publice, ér nu în contra unorŭ învĕţătorĭ pacînicĭ, devotaţĭ culturei şi sciinţei. Iţĭ stă mintea 'n locŭ şi te cuprinde mirarea, vĕdêndŭ cum póte fiinţă omenéscă sĕ concépă şi sĕ ascundă în internulŭ ei unŭ vulcanŭ de sentimente catilinare, menite a călca şi a strivi sub picióre ce e mai sântŭ: reputaţia şi linişţea unei comune întregĭ şi a atenta la viéţa unui corpŭ învĕţătorescŭ.

Da! Unŭ atentatŭ miserabilŭ este când noi suntemŭ acusaţĭ că: *„1) amŭ demonstratŭ în contra statului ungarŭ, vrêndŭ într'adinsŭ a serba ḑiua de pe ‚câmpulŭ libertăţii‘ prin stindardele naţionale şi încercândŭ a trage consecinţele fatalului anŭ 1849. 2) Că amŭ făcutŭ demonstraţiune din conjecturĭ politice, aclamândŭ regatulŭ României ‚Să trăéscă“ împreună cu regele Carolŭ. 3) Că amŭ şi ţinutŭ toasteprovocătóre totŭ pentru România şi regele Carolŭ.* Aceste suntŭ punctelea principale ale acusaţiune basate pe nisce infame născocirĭ, scóse la lumina ḑilei de fiii lui Satanŭ, pe lângă care s'au grupatŭ, şi altele scóse din vorbirea confiscată şi rĕu inţelésă.

Pe când decurgea cercetarea la Pretură, comanda gendarmilorŭ din locu încă îşĭ începe activitatea c'unŭ zelŭ neobositŭ; patrule peste patrule percurgŭ stradele Sĕliştei, temêndu-se ca nu cumva mulţimea femeilorŭ de aicĭ — căcĭ bărbaţii'sŭ aprópe toţĭ la oi, — sĕ pună la cale o mişcare cum nu s'a mai pomenitŭ de când e lumea. Nicĭ chiar scóla, acelŭ sanctuarŭ alŭ culturei n'a fostŭ cruţatŭ, căcĭ în 21 Maiu a fostŭ cercetată cu deamĕruntulŭ, esaminându-se inscripţiunea de pe stindartulŭ patronilorŭ scólei, precum şi alte lucrurĭ aflătóre prin scólă.

Unŭ cadetŭ dela comanda gendarmeriei din Sibiiu, trimisŭ cu urgenţă, prin asistinţa gendarmeriei d'aicĭ, nu sciu în virtutea cărui dreptŭ trage la întrebare — în casarma gendarmeriei — mai ântêiu pe toţĭ neromânii, carĭ suntŭ presupuşĭ ca plăsmuitorĭ ai acestei tragi comedii şi în urmă pe directorulŭ scólei şi pe învĕţătorulŭ I. P. care ţinuse vorbirea.

Afară de punctele de acusaţiune menţionate, directorulŭ a fostŭ întrebatŭ că; *„este adevĕratŭ că s'ar fi esprimatŭ cătră conducĕtorulŭ gendarmilorŭ din locŭ că numai prin vĕrsare de sânge se vorŭ depărta stindartele?“*

O infamă născocire publicată cu o bucuriă diavoléscă de fóia »patriotică« „Hermanstädter Zeitung“ din Sibiiu, carea, deşi a fostŭ desaprobată oficiosŭ chiar prin vice-pretorulŭ, totuşĭ îşĭ arătă din nou colţii ei de viperă când, la reflesiunile nóstre din Nr. 108 alŭ „Gazetei“ referitóre la tendenţiosa ei însinuare „Erinnerung an Blasendorf“ printr'unŭ buchetŭ de espresiunĭ »politicóse« proprie foilorŭ, cărora le lasă gura apă după ciolane de rosŭ, ne timbréză în Nr. 118 de „poltronĭ şi că amŭ învenina tinerimea.«

E o vorbă: stilulŭ e omulŭ. Câtŭ pentru cuvintele ei că: informaţiunile nu şi le-a primitŭ de pe strade din gurile palavragiilorŭ, ci din locurĭ, »care înaintea d-sale valoréză mai multŭ decâtŭ unŭ corpŭ învĕţătorescŭ, ne ţinemŭ sub demnitate a sta la vorbă cu acestŭ ḑiarŭ, care represintă meschina causă a óselorŭ de rosŭ, precum o caracterisă »Tagblatt“ în polemica d'acum suntŭ câţĭ-va anĭ. Şi prin urmare lăsând'o în plata Domnului, sĕ revenimŭ la obiectŭ.

După o cestiune de-o jumĕtate óră, cadetulŭ dimite pe directorulŭ scólei, luându-se la întrebare învĕţ. I. P. căruia i s'a făcutŭ ridicula întrebare: *„décă este adevĕratŭ că a umblatŭ din casă în casă, provocândŭ pe ómenĭ sĕ fiă gata că se va întêmpla o vĕrsare mare de sânge?‘* Sĕ te mirĭ de atâta putere de născocire! O altă întrebare, care din contră te face sĕ pufnescĭ de rîsŭ, i s'a făcutŭ acestui din urmă: Pentru ce s'a îmbrăcatŭ în costumŭ românescŭ? Ca şi cum costumulŭ nostru ţĕrănescŭ ar fi o ciumă pentru esistenţa statului.

După ce agendele preturei şi alte afacerĭ de mare importanţă suferiseră în decursŭ aprópe de-o sĕptĕmână în care timpŭ tóte organele statului erau absorbite esclusivŭ de afacerea inchisiţiei, şi după ce se produse multŭ sânge rĕu în pacînicŭlŭ poporŭ de aicĭ, apĕrătorii patriei nu se simţiră destulŭ de linişţiţĭ şi asiguraţĭ cu cercetările făcute din partea duorŭ organe ale statului, ci privindŭ în inocenta petrecere unŭ *periculŭ iminentŭ*, pentru esistenţa statului, tribunalulŭ din Sibiiu trimite de urgenţă unŭ jude, investitŭ cu puterea investigării, ca sĕ erueze şi sĕ urmărescă afacerea până în cele mai amĕnunte fibre.

Şi nu e vorbă — risum teneatis — pericululŭ era mare, şi'şĭ póte imagina orĭ cine, când 400 de scolarĭ se vorŭ pune călărĭ pe beţe şi luându'şĭ abecedarulŭ dreptŭ spadă va trebui sĕ tremure tótă frunḑa dinaintea lorŭ şi statulŭ sĕ se sgudue din temelii.

Venì decĭ şi d-lŭ jude investigatorŭ, începêndŭ o altă cercetare, la care acusaţii fură chemaţĭ prin citaţiunĭ, întrebaţĭ cu de-amĕnuntulŭ, ér martorii supuşĭ jurămêntului. Punctele de acusaţiune, totŭ cele dela Pretură, însĕ puse tare dilematicŭ. Proverbulŭ »apa curge, petrile rĕmânŭ,« prin care vorbitorulŭ ilustrase disposiţia poporelorŭ sĕlbatice, a fostŭ luatŭ ca unŭ calŭ de bătaiă, asemĕnândŭ apa cu poporulŭ maghiarŭ, ceea ce nu era în nicĭ unŭ necsŭ cu premisele séu deducaţiunile vorbirei.

O scenă cu totulŭ interesantă a fostŭ, când unŭ băiatŭ de 8 anĭ din classa II, carele după vorbitorulŭ ḑilei din 3 Maiu declamase poesia din Legendariu „Marşulŭ lui Dragoşŭ,« fù asemenea trasŭ la interogatorŭ, *silitŭ sĕ mai declameze încă odată acea poesiă*, stândŭ înaintea judelui investigatorŭ şi carele după unele întrebărĭ subscrie asemenea protocolulŭ de investigare.

Patru ḑile durà investigarea şi la judecătoriă, luându-se unŭ protocolŭ celŭ puţinŭ de 30 cóle. Cercetarea fiind terminată, acusaţilorŭ învĕţătorĭ li se spuse că nu le e ertatŭ a se depărta nicăirĭ fără încunosciinţarea judecătoriei cercuale, adnotându-se în cartea négră a tribunalului.

Aceste au fostŭ straniile consecinţe ale inocentei petrecerĭ dela 3 (15) Maiu. Triste simptóme décă şi o petrecere pacînică e crimă. Atuncĭ ce va sĕ ḑică libertatea, o cestiune atâtŭ de principală în viaţa cetăţenilorŭ? Căcĭ din fatala întêmplare d'aicĭ şi din alte locurĭ, trebue sĕ presupunemŭ în modŭ basatŭ că: libertatea multŭ prea mărită pe care se baséză statulŭ nostru este atâtŭ de mărginită şi escepţională, încâtŭ chiar şi o lucrare între marginile legii e delictŭ orĭ crimă. Atuncĭ în ce diferă absolutismulŭ? Sĕrmană ţĕră!

Corpulŭ învĕţătorescŭ.

Gladstone şi proiectulŭ „Home-Rule“

Bilulŭ irlandezŭ a fostŭ respinsŭ de camera Comunelorŭ din Londra, cu o majoritate de 30 voturĭ. Opera, cu care d. Gladstone voia sĕ'şĭ încoroneze cariera sa politică, a căḑutŭ; radicalii uniţĭ cu conservatorii au reuşitŭ a face, ca acestŭ planŭ măreţŭ alŭ marelui bărbatŭ de statŭ alŭ Engliterei, sĕ nu pótă fi realisatŭ Cu tóte astea speranţa lui Gladstone, că va isbuti, nu e perdută. Respingerea bilului nu însemnéză că elŭ va fi părăsitŭ cu totulŭ. D. Gladstone are credinţa, că décă camera actuală nu l'a voitŭ, o alta îlŭ va voi.

Cu multŭ încă înainte de votulŭ datŭ Lunĭ, se vestise, că în casulŭ când camera va refusa adoptarea proiectului de »Home-Rule«, ea va fi disolvată şi unŭ nou apelŭ se va face la ţĕră, pentru ca ea sĕ se pronunţe. Se scie câtă valóre pune bĕtrânulŭ liberalŭ pe acestŭ proiectŭ; se scie care a fostŭ îndemnulŭ lui spre a'lŭ propune. Suferinţele Irlandezilorŭ suntŭ pré strigătóre pentru a le mai puté lăsa sĕ urmeze ca până acum. Elŭ şĭ-a impusŭ sie-şĭ sĕ le facă sĕ înceteze; şĭ-a scrisŭ în programulŭ ultimului sĕu guvernămêntŭ: reforme pentru Irlanda, şi elŭ, de sigurŭ, nu va voi sĕ continue acestŭ guvernămêntŭ fără a'şĭ îndeplini programulŭ. Cum Camera de astăḑĭ nu-i împărtăşesce vederile asupra acestui punctŭ, arŭ trebui póte, ca elŭ sĕ se retragă dela putere. Dér, pe câtă vreme mai are la disposiţiune încă unŭ mijlocŭ pentru a'şĭ realisa visulŭ, elŭ nu'lŭ va lăsa neîntrebuinţatŭ. Camera va fi, va trebui sĕ fiă disolvată.

Suntŭ uniĭ carĭ credŭ, că şi apelulŭ la ţară va da totŭ resultatulŭ obţinutŭ prin apelulŭ la Cameră. Ei prevĕdŭ că alegerile vorŭ da o majoritate totŭ de adversarĭ ai bilului irlandezŭ. Poporulŭ englezŭ ḑicŭ ei, nu e atâtŭ de generosŭ; îndată ce e vorba de a sĕ face concesiunĭ Irlandei, orĭ-ce generositate încetéḑă, orĭ-ce alte consideraţiunĭ disparŭ. Cei mai mulţĭ însĕ nu suntŭ de aceeaşĭ părere: D. Gladstone exercită o influinţă enormă asupra maselorŭ în Englitera, dênsulŭ a chematŭ la viéţa politică, dându-le dreptulŭ de votŭ, câte-va milióne de cetăţenĭ Aceştia, orĭ-ce s'ar ḑice, tragŭ greu în balanţa alegerilorŭ şi voturile lorŭ vorŭ face, cu multă probabilitate, ca aceea ce deputaţiĭ englezĭ n'au voitŭ se aprobe acum, o altă Cameră sĕ realiseze. Guvernulŭ a şi hotărîtŭ disolvarea camerei şi regina a consimţitŭ la acésta.

Rusia şi România.

Ḑiarulŭ oficiosŭ rusŭ „Moskowskje Wjedomosti se ocupă într'unŭ lungŭ articulŭ de fondŭ despre ruperea tractărilorŭ pentru încheiarea convenţiunei comerciale între Austro-Ungaria şi România. Organulŭ oficiosŭ rusŭ, după ce istorisesce faptele privitóre la acéstă cestiune scrie între altele şi următórele:

N'ar fi rĕu ca şi una din puterĭ marĭ, precum este Rusia, sĕ ia esemplu dela mica Româniă, care cu aşa tărie scie sĕ 'şĭ apere interesele sale naţionale. Sĕ nu se pérdă din vedere, că în curênd vomŭ avé sĕ încheiămŭ o convenţiune cu România, termenulŭ celei vechĭ espirândŭ, sĕ ne bucurămŭ de împrejurare pentru a face ca România sĕ fie de partea nóstră, deórece cine nu vede, că acéstă mică ţĕră este destinată a juca rolulŭ punctului de rézimŭ putenicŭ în ceea ce privesce deslegarea cestiunei orientului.

Visita prinţului Bulgariei în Bucurescĭ.

Cetimŭ în „Pester Lloyd« de Miercurĭ, 9 Iuniu:

Visita, ce a făcut'o prinţulŭ Alexandru alŭ Bulgariei regelui Carolŭ în Bucurescĭ, n'a rĕmasŭ neobservată în cercurile diplomatice. Nu'i vorbă, nu se crede că prinţulŭ Alexandru a avutŭ sĕ ia şi a luatŭ vr'o înţelegere politică deosebită cu regele Carolŭ, dér în întêlnirea dela Sinaia se vede, că prinţulŭ Bulgariei are sĕ dea politicei sale o direcţiune într'acolo, d'a întreţiné relaţiunĭ amicale cu toţĭ vecinii. Relaţiunile Bulgariei cu Serbia au sĕ percurgă încă órecare stadii, până ce vorŭ fi deplinŭ amicale. Cu atâtŭ mai mare zelŭ pune principele în aceea, d'a consolida bunele raporturĭ cu România şi cu Pórta.

In faptă, între Sofia şi Constantinopolŭ esistă cele mai bune şi mai amicale relaţiunĭ. Pórta şi prinţulŭ Alesandru parŭ a fi cuprinşĭ de presimţirea, că eventualŭ arŭ putea avé sĕ lupte contra unui duşmanŭ comunŭ şi decĭ nu e mirare, că se alipescŭ totŭ mai strînsŭ. E de amintitŭ anume faptulŭ, că oposiţiunea bulgară a îmânatŭ consulului rusescŭ din Filipopolŭ unŭ memorandŭ, ca Rusia sĕ anuleze alegerile. Prinţulŭ Alexandru prin urmare trebue sĕ păzéscă, ca neatêrnarea patriei sale sĕ nu se pericliteze.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 12 Iuniu. — Camera a respinsŭ cu 314 contra 220 voturĭ proectulŭ comisiunii pentru espulsarea tuturorŭ prinţilorŭ şi a primitŭ din contră cu 315 contra 232 proectulŭ încuviinţatŭ de guvernŭ pentru espulsarea pretendenţilorŭ direcţĭ şi a fiilorŭ lorŭ mai marĭ, precum şi pentru detragerea dreptului electoralŭ prinţilorŭ.

BRUXELA, 12 Iuniu. — Lucrătorii din minele de cărbunĭ dela Gillet, Charleroi, Jumet, Chatelineau s'au pusŭ în grevă. Din causa manifestaţiunii de mâne domnesce mare panică. Edificiile publice suntŭ păzite de armată.

DIVERSE.

Vêrteju în Bucurescĭ. — »Românulŭ“ scrie: Mercurĭ sera, pe la şése óre, s'a prăvălitŭ asupra capitalei unŭ îngrozitorŭ vîrtejŭ amestecatŭ cu plóiă şi grindină. Gémurĭ s'au spartŭ cu miile; coperişe de case au fostŭ desgrădinate şi aruncate în depărtare; arborĭ rupţĭ séu scoşĭ din pămêntŭ şi asvêrliţĭ. Au fostŭ din nenorocire chiar ómenĭ omorîţĭ. Partea cea mai încercată însĕ a fostŭ partea capitalei dinspre Văcărescĭ. Aci s'a dărîmatŭ o casă şi a ucisŭ doi ómenĭ. Abatorulŭ comunalŭ asemenea a fostŭ în mare parte distrusŭ. Coperişulŭ lui, cum şi alŭ grajdului, au fostŭ luate de vêntŭ cu căpriorĭ cu totŭ şi asvêrlite dincolo de gârlă, la o depărtare de 100 metri. Ḑidurĭ i s'au dărimatŭ şi cele rĕmase suntŭ sdruncinate. Coşulŭ celŭ mare alŭ topitorului de seu a fostŭ trântitŭ la pămêntŭ şi parte din topitorŭ dărîmatŭ. Unŭ omŭ chiar, unŭ măcelarŭ, a fostŭ rănitŭ. Şi décă mai multe şi mai grave accidente de persóne nu s'au întêmplatŭ la abatorŭ, causa este că tăerea încă nu începuse şi decĭ măcelarii nu se aflau în compartimentele lorŭ. Pagubele pentru primăria capitalei} se urcă la peste 100,000 lei. La Cameră, geamlîculŭ a fostŭ ridicatŭ deasupru sălei; deputaţii mergeau tocmai la votŭ şi prin urmare n'au fostŭ răniţĭ nicĭ unulŭ. Gardurile şi salcâmii Mitropoliei au fostŭ toţĭ dărîmaţĭ. La sf. George, în grădină, s'au ruptŭ mai mulţĭ pomĭ. In alte grădinĭ particulare a trăsnitŭ. La Moşĭ baracele au suferitŭ fórte; mărfurile au fostŭ luate de apă. Pe lângă sf. George vechiu câtorva case li s'au luatŭ acoperişurile. Citămŭ, printre ele, casa Pomu-Verde. In suburbia Negustorĭ, unŭ mare numĕrŭ de geamurĭ au fostŭ sparte; arborii au fostŭ retezaţĭ ca cu ferestrĕulŭ.

☞ La numĕrulŭ de faţă sĕ adauge ca suplementŭ testamentulŭ lui Gregoriu Hangea.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

sate în voia undelorŭ. Cu totulŭ se slobodiră pe rîu în josŭ 36 vase, dintre care unele de o mărime însemnată. De celelalte nu putŭ sĕ dea curagiosulŭ nostru călĕtorŭ.

Acum se grăbì Stanley sĕ ajungă la loculŭ, în care se afla Frank, şi sĕ-ĭ ajute a prinde şi a aduce la tabĕră luntrile slobozite. Bietulŭ Frank abia maĭ putea sĕ ţină în locŭ cu vasele sale canoele care'lŭ îmbulziau din tóte părţile. Cu ajutorulŭ celorŭ din „Alice“ însă tóte vasele duşmane fură apucate şi duse fără mare greutate la tabără.

In ḑiua următóre Stanley le împărtăşì duşmanilorŭ, că décă nu vorŭ voi sĕ încheiă pace, elŭ le va ocupa întrégă ţéra şi le va opri tóte luntrile. Sĕlbaticiĭ, auḑindŭ acestea, se dĕdură după pĕrŭ, şi'n 22 Decembre încheiară pace cu călĕtoriĭ noştri. Stanley le dete înapoĭ 15 canoe; pe celelalte 23 le cumpĕră dela eĭ cu maĭ multe obiecte de schimbŭ. Lupta îlŭ costase pe călĕtorulŭ europénŭ patru morţĭ şi 13 răniţĭ.

Totŭ în ḑiua, în care se încheià pacea, Tippu-Tib, care îşĭ perduse orĭ ce nădejde despre unŭ sfĕrşitŭ favorabilŭ alŭ călĕtorieĭ, îĭ făcù cunoscutŭ în modulŭ celŭ maĭ hotărîtŭ tovarăşuluĭ albŭ, că voiesce cu orĭ şi ce preţŭ a se întórce cu ómeniĭ sĕĭ înapoĭ la Nyangve.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

10 din Iunie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	106 15
Rentă de hârtiă 5%	94 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	118.50
Bonurĭ rurale ungare	105.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	99.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.70
Renta de hărtiă austriacă	85.20
Renta de arg. austr.	85 60
Renta de aurŭ austr.	116 80
Losurile din 1860	139 20
Acţiunile băncei austro-ungare	882 60
Act. băncei de creditŭ ung.	289.20
Act. băncei de creditŭ austr.	282.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.92
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 28 Maiŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92¼	93—
Renta rom. amort. (5%)	95¾	96¼
» convert. (6%)	87½	87¾
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	33—
Credit fonc. rural (7%)	105½	106—
» „ „ (5%)	88½	89—
» » urban (7%)	102—	102¼
» » » (6%)	93½	94½
» » » (5%)	85—	85½
Banca naţională a Româniel 500 Lei	1015	1030
Ac. de asig. Dacia-Rom.	2.60	2.70
« » » Naţională	2.20	2.25
Aurŭ contra bilete de bancă	14 40	15.55
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01½	2.02½

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 6 Iunie st. n. 1886

Bancnote românescĭ	Cump.	8.63	Vênd.	8.66
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.01
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 60—1885.

Publicaţiune!

Lunĭ, a doua ḍi de Rosalii, în (2) 14 Iuliu 1886 înainte de amiaḍĭ la 10 óre sĕ va arênda prin licitaţiune pe 6 anĭ unulŭ după altulŭ, începêndŭ din tómna anului curentŭ 1886, **Stupina de lângă Bârsă**, proprietate a Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae din suburbiulŭ Scheiŭ în Braşovŭ, — fostă odinióră a lui **Kristof** — şi care stupină cuprinde peste totŭ circa **100 jugăre.**

Licitaţiunea sĕ va ţinea în Casa de Şedinţe a Comitetului parochialŭ dela Biserica St. Nicolae în suburbiulŭ Scheiŭ.

Condiţiunile arêndărei sĕ potŭ ceti la Epitropulŭ Domnulŭ **Ioane A. Navrea**, în suburbiulŭ Scheiŭ.

Braşovŭ, 1 (13) Maiŭ 1886.

(6—6) **Epitropia parochială**

a bisericei române ort. res. dela St. Nicolae.

INSCIINŢARE.

Subscrisulŭ comitetŭ învită printr'acésta pe acei comercianţĭ şi industriaşĭ, carĭ voescŭ a lua parte la esposiţiunea locală din Braşovŭ, ca sĕ facă privitórea arătare *celŭ mai târḍiu până la 20 Iuniu 1886* la următorii membrii ai comitetului, de óre-ce însinuărĭ întârḍiate pentru loculŭ de espusŭ nu se potŭ considera.

Liste pentru insinuare, precum şi desluşirile necesare împărtăşescŭ d-nii: *Dr. Wilhelm Zell, Heinrich Porr, Lud. Goldschmidt, E. Lexen, L. Hornung, H. Lang, H. Schiel, Karl Porr şi E. Dresnandt.*

Comitetulŭ de anunţare

alŭ esposiţiunei locale din Braşovŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióraj	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2 07	—
Ghirişŭ	4.09	—	3 03	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Cluşiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbêu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbêu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu	10.01	—	5.05	6.43	—
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mică	5.05	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4 53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10 53	1.35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.

TESTAMENTULŬ lui GREGORIU HANGEA.

Testamentŭ.

După voia a totŭ puternicului Dumnedeu, avêndŭ de a fi rechiematŭ din acéstă viaţă, dispunŭ pentru casulŭ morţii — despre averea ce va remâné de mine, precum urméză:

I.

Remăşiţele mele trupescĭ sĕ se aşedie în pămêntŭ cu ceremoniile rituale în locŭ usitatŭ, cu tótă simplicitatea după dispoşiţiunea făcută.

II.

Averea mea de care dispunŭ actu constă în numerariu (banĭ gata):

1. In cassa de păstrare din Bistriţa la Friedrich Kelpu după libelulŭ de depunere (Einlagsbuch des Bistritzer Credit- und Vorschusvereins) pe lângă 6% în val. aus. patru mii fiorinĭ, 4000 fl.

2. In cassa societăţii de împrumutŭ şi de păstrare „Aurora“ din Năsĕudŭ pe lângă 6%, douĕ mii fiorinĭ v. a. 2000 fl.

Suma în numerariu 6000 fl.

3. Una sumă accidentală în banĭ gata pentru spesele de înmormêntare şi altele — precum în pretensiunĭ înprumutate la privaţĭ cu contracte, carĭ însĕ în decursulŭ timpului încassându-se, nu se potŭ actu determina şi specifica.

4. Averea în mobilii de casă şi de economie — deórece vitele ce suntŭ, séu vorŭ fi la casulŭ morţii, suntŭ date servitorilorŭ mei Avacumŭ Hodoroga şi sociei lui, Trifilina Vonicioсŭ, cu contractulŭ séu convenţiunea încheiată cu dênşii dto. Maierŭ în 1 Fevruariu 1879, ca resplată pentru serviciulŭ lorŭ, prin urmare acelea nu se vorŭ considera de lăsămêntŭ, precum nicĭ celea 200 fl. ce suntŭ a li-sĕ plăti, şi nicĭ objectele mobiliarĭ, înşirate în acelŭ contractŭ.

5. Realităţile şi superedificatele cuprinse în protocolŭ Cart. fund. Nr. 89 din Maierŭ, competinţa realităţilorŭ cuprinse în prot. Cărţii fund. Nr. 113 şi 111 din Maierŭ, competinţa realităţilorŭ din Rocna-vechiă Nr. prot. Cărţii fund. 516 — Competinţa locurilorŭ din Leşiu din prot. Cărţii fund. Nr.

III.

De eredĭ universalĭ la testamentulŭ meu denumescŭ pe fratele meu Petru Hangea, locuitorŭ în Maierŭ, eventualminte pe succesorii lui legitimĭ, mai încolo pe surorile mele Iftira Hangea, socia locotenentelui pensionatŭ Gavrilŭ Popŭ în Feldru. — Maria Hangea, socia profesorului pensionatŭ Vasiliu Mureşianu în Năsĕudŭ — şi pe socia mea Iuliana născută Moisilŭ cu condiţiunile, şi pe lângă înfiinţarea legatelorŭ, fundaţiunilorŭ, donaţiunilorŭ şi stipendiilorŭ specificate în testulŭ acestei dispoşiţiunĭ testamentarie.

IV.

Intru specificarea dispoşiţiunei de sub III lasŭ şi testezŭ:

1. Fratelui meu Petru Hangea eventualminte succesorilorŭ lui legiuiţĭ: a) în banĭ gata trei sute fiorinĭ v. a. 300 fl. — b) După estradarea celorŭ cuprinse în contractulŭ de 1 Febr. 1879, pentru servitorii numiţĭ, séu nominativŭ ne lăsate la alţii, din obiectele de mésă şi patŭ ¼-a parte împreună cu tóte vestmintele mele cele albe şi unŭ Cofărŭ cu pele acoperitŭ. c) Din realităţile intabulate cu superedificatele dimpreună următórele:

Din prot. fund. din Maierŭ Nr. 89—A I Nr. ord. 1. Nr. top. 168—169— Nr. ord. 2 Nr. top. 221/¹ —222/₂ —223/¹ Nr. ord. 18— Nr. top. 4085—4086—4087—4088—4089—4090— cu dreptŭ de proprietate, déră dreptulŭ de posesiune séu usufructulŭ acelora îlŭ lasŭ numitului meu frate şi succesorilorŭ lui numai după mórtea sociei mele Iuliana Moisilŭ, care are séu va avé dreptŭ sĕ-le foloséscă neconturbatŭ până va fi în viaţă.

Lasŭ mai în colo numitului meu frate cu dreptŭ de proprietate şi luarea în posesiune după trecerea unui anŭ dela mórtea mea realităţile din prot. fund. Nr. 89— Nr. ord. 17. Nr. top. 3859—3860—3861—3862—3863—3864—3865 Nr. ord. 27— Nr. top. 7221—7222— Nr. ord. 39— Nr. top. 7223/₁ Nr. top. 7223/₂ —7224— Nr. ord. 28— Nr. top. 7255—7256—7257— Nr. ord. 32— Nr. top. 9229—9230— Nr. ord. 10, Nr. top. 1818— Nr. ord. 20, Nr. top. 7472 —7473— Nr. ord. 31— top. 8616*a*/. 8616*b*/. mai încolo îi lasŭ în posesiune şi realităţile din prot. fund. Nr. 111— Nr. top. 219— şi 220 (móra de făină) peste care va puté dispune îndată după mórtea mea.

Îi lasŭ mai încolo întrégа mea parte competentă din ereditatea fericitului meu părinte Iónŭ Hangea de sub Nr. 113 a prot. cărţii fund. Nr. ord. 1—11, împreună cu părţile rescumpĕrate ⅙-a parte din casa dela Maria Hangea, şi ⅙-a din tóte realităţile rĕscumpĕrate dela Beniaminŭ Hangea, déră usufructulŭ şi folosinţa pe unŭ anŭ, şi la acestea locurĭ, încâtŭ eu le-am folositŭ şi lucratŭ, se rĕmână servitorilorŭ mei Avacum Hodoroga şi Trifilina Vonicioсŭ, deşi înainte actulŭ încheiatŭ cu ei în 1 Febr. 1879 sĕar cuprinde mai puţinŭ.

2. Sociei mele Iuliana Moisilŭ îi lasŭ şi testezŭ:

a) In banĭ gata, douĕ sute fiorinĭ, 200 fl.

b) Interesele de 6% după suma de doue mii (2000) fiorinĭ val. austr. elocaţĭ în cassa de păstrare „Aurora“ în Năsĕudŭ până la sfêrşitulŭ vieţii.

c) Una a patra parte a mobilelorŭ de masă şi patŭ, în legătură cu dispoşiţiunile Nr. 1. 6. afară de acestea o bondă de lupŭ — unŭ patŭ de douĕ persóne — vĕpsitŭ roşiu, tóte vasele de porcelanŭ, tóte pocalele şi glăjile, după estradarea celorŭ cuprinse în Contractulŭ dto. 1 Februariu **1879**, pentru servitorĭ, mai încolo o ladă mare cu douĕ despărţĕminte, o ladă de căruţă văpsită negru, unŭ orologiu de părete şi o icónă cu fructe. —

d) Până la sfîrşitulŭ vieţii îi lasŭ usufructulŭ locurilorŭ de sub No. 89 a prot. Cărţii fund. din Maieru No. ord. 1 Nr. top. 168—169 — No. ord. 2 No. top. 221/1—222/2—223/1 No. ord. 18 No. top. 4085—4086—4087—4088—4089—4090— éră dreptulŭ de proprietate ereditarie rĕmâne lui Petru Hangea séu succesorilorŭ lui.

e) Ii lasŭ mai încolo locurile de suptŭ acestŭ protocolŭ (89) din Maierŭ No. ord. 4 No. top. 1027—1028— No. ord. 8 No. top. 1121—1122 — No. ord. 11 — No. top. 1937—1938—1939— No. ord. 38 — No. top: 11025 — No. ord. 12 — No. top. 2742—2743—2744 — No. top. 2730—2733—2734. No. ord. 16 — No. top. 3855. No. top. 1295 — No. ord. 3. No. top. 274 — No. top. 1024—1026/1 cumpărate dela Ciforŭ Rebrisoreanu din prot. Cărţii fund. No. 4 după contractulŭ interimalŭ dto 8 Maiu 1876, tóte acestea încă cu dreptŭ de posesiune până la finea vieţii — éră de eredĭi cu dreptŭ de proprietate denumescŭ pruncii soţiei mele Iuliana în linia primă, eventualminte pe Petru Hangea şi succesorii lui.

3. Surorei mele Iftira Hangea îi lasŭ şi testezŭ:

a) In banĭ gata douĕ sute fiorinĭ v. a: 200 fl.

b) ¼, una a patra, parte din mobilele de mésă şi patŭ, desemnate şi în No. IV 1 b) şi No. 2 c); mai încolo unŭ cofărŭ văpsitŭ roşiu legatŭ cu ferŭ — şi portretulŭ poetului laureatŭ Andreiu Mureşianu şi tóte vestmintele mele de postavŭ.

4. Surorei mele Maria Hangea îi lasŭ şi testezŭ:

a) In banĭ gata douĕ sute fiorinĭ v. a. 200 fl.

b) ¼, una a patra, parte din mobiliile de mésă şi patŭ, apoi o canapea de lemnŭ văpsită, o masă de frasinŭ şi o icónă a familiei împĕrătescĭ.

5. Nepotului de frate Beniaminŭ Hangea îi lasŭ:

a) In banĭ cincĭ-decĭ fiorinĭ v. a. 50 fl.

b) O cutie de zaharŭ de argintŭ cu acoperişŭ de argintŭ.

6. Nepótei mele de soră Ioana Tanco îi lasŭ:

a) In banĭ cincĭ-decĭ de fiorinĭ v. a. 50 fl.

b) O icónă de cusuturĭ în rame negre.

Nepotului meu de soră Severŭ Mureşianu actu pictorŭ în München îi lasŭ:

a) Unŭ orologiu de aurŭ cu lanţŭ de aurŭ.

b) Intrégа bibliotecă şi mapele.

8. Vĕrului meu Leonŭ Horga, notarŭ comunalŭ, îi lasŭ în suvenire: o tasă mare cu florĭ, şi o icónă „reîntórcerea lui Davidŭ.“

8½ Domnului parochŭ localŭ Basiliu Groze îi lasŭ în suv. o icónă cu fructe.

9. Domnului Cirilŭ Popiezca c. reg. profosŭ în pensiune îi lasŭ în suv. monumentulŭ mareşalului Radetzki gravatŭ în aramă şi o icónă a eroului Ioanŭ Hunyadi.

10. Verilorŭ mei Cosma Ioanŭ şi Tóder Hangea le lasŭ cu dreptŭ de proprietate, în părţĭ egalĭ, loculŭ numitŭ pe opcina în hotarulŭ comunei Leşŭ, adecă partea mie competentă din sesiunea părintéscă înscrisă pe numele tatălui meu Ioanŭ Hangea.

V.

Servitorilorŭ mei Avacumŭ Hodoroga şi Trifilina Vonicioсŭ în legătură cu punctulŭ II. 4 şi cu contractulŭ de d-to 1 Febr. 1879 le lasŭ a li se esolvi şi le dau:

1. Lui Avacum Hodoroga:

a) In simbria anuală restantă — espresă şi în contractŭ — o sută fiorinĭ v. a. 100 fl.

b) Pămêntele specificate în contractulŭ menţionatŭ de sub Nr. prot. 89 din Maierŭ Nr. top. 5224 a) 5224 b) — 5216 — 5219 — 5222 — 5645 — 5647 — 6393 — éră 3534 ca adaosŭ.

2. Trifilinei Hodoroga îi lasŭ:

a) Simbria restantă după contractŭ — o sută fiorinĭ v. a. 100 fl.

b) pămêntele luate în susŭ şi în contr. menţionatŭ Nr. top. 7994 — 7995 — 6710 — 6398 — 6399 — 3369 — 3380 — 3381 — 3382 — 9450 afară de acestea ca adaosŭ Nr. top. 5697 — 3877 care, din urma eredii lui Stefanŭ Cobzaleu îlŭ potŭ rĕscumpĕra cu 145 fl. v. a. dela Trifilina Vonicioсŭ.

c) Numitei Trifilina îi mai lasŭ în remuneraţiunea serviciului din prunciă: doi boi, trei vacĭ cu viţei micĭ, unŭ porcŭ, care sĕ vorŭ afla la casă, de orĭ ce preţŭ, precum tóte celelalte obiecte mobiliarĭ specificate în contractulŭ de 1 Febr. 1879.

3. Afară de acestea ambilorŭ servitorĭ le lasŭ cu dreptulŭ de proprietate în părţĭ egale tóte bucatele şi victualele de totŭ felulŭ ce s'ar afla la casulŭ morţii mele, precum din nutreţulŭ pentru vite, care sĕ va afla clăditŭ, atâta câtŭ ar fi de lipsă pentru iernatulŭ alorŭ 2 boi şi trei vacĭ, éră ce va rĕmânea sĕ-lŭ capete Petru Hangea şi Iuliana Moisilŭ în asemenea părţĭ. Asemenea lasŭ servitorilorŭ şi tóte altele obiecte, mobile de casă, de culină şi economie despre care n'aşĭ fi dispusŭ nominativŭ în punctele anteriorĭ séu următorĭ.

VI.

Din mobilele de casă vorŭ rĕmâné în casa mea neîmpărţite: o oglindă mare cu rame aurite, o mésă mare văpsită, o canapea umplută cu lână, unŭ castanŭ de trasŭ cu puicurĭ, séu lăduţii, unŭ chifonerŭ, douĕ paturĭ, trei scaune de frasinŭ, douĕ scaune de molidŭ văpsite, o ladă de căruţă, dóuĕ lădóie marĭ de bucate pe podulŭ casei, şi unulŭ mai micŭ, şi 10 icóne, parte cu rame aurite parte neaurite, **pentru totdéuna** vorŭ rĕmâné spre folosinţe acelora, carĭ suntŭ chemaţĭ şi îndreptăţiţĭ după testamentŭ a locui în casa mea, tóte acestea sub paza şi îngrijirea fratelui meu Petru Hangea şi a pruncilorŭ lui, precum şi a soţiei mele Iuliana, de cumva va locui în casă.

VII.

Fiă-care dintre eredĭ séu legatorĭ pe timpulŭ până când vorŭ folosi usufructulŭ realităţilorŭ lăsate lorŭ, vorŭ avé de a solvi contribuţiunea statului şi tóte contribuţiunile accesorie, vorŭ suporta totŭ odatŭ tóte prestaţiunile publice şi comunale.

Aceia dintre eredii usufructuarĭ, cărora le-am lăsatŭ spre folosire până la sfêrşitulŭ vieţii realităţi, vorŭ avé a suporta şi competinţa de ereditate, după acelea mĕsurândă.

VIII.
Legate pentru scopuri de cultura poporului românŭ și a naționalitâței române.

Din puțina mea avere, ce va rĕmânea după mórtea mea, lasŭ și testezŭ sumele mai la vale numite pe lângă condițiunile ce se vorŭ numi și statori în literile fundaționale în acestŭ testamentŭ:

In favorulŭ poporului din Comuna Maierŭ:

a) In numerariu: banĭ gata două mii de florenĭ în valuta austriacă . . . . 2000 fl.

b) Pamentele următóre din prot. Cărții fund: No. 89—No. top. 1110/₂ —1111—1120/₂ —1161 —1162—1107/₃ — 1107/₄ —1107 — 1107/₁ — 1164—1165—1163—1166—1045 și 1046 — în mărime teritorială de 3 Iugĕre 28 orgi □ cu venitulŭ curatŭ de 15 fl. M. Conv: tóte comasate pe șesŭ.

Spre efectuirea acestei dispositiunĭ rogŭ déră pre esecutorulŭ testamentului sĕ bine voiéscă a depune, după încetarea mea din viéță și după încheierea pertractării judecătoresci a lăsământului meu, din capitalulŭ de 4000 florinĭ elocatŭ în casa de păstrare din Bistrița la locurile și scopurile desemnate precum urméză:

1. Spre înființarea unui fondŭ, din care are a se efectua dorința și voința în detaliu, espresă în literile fundaţiunalĭ, la Comitetulŭ Comunei Maieru în cassa alodială una miă șése sute fl v. a. . . . . 1600 fl.

2. Spre înființarea unui fondŭ pentru locuitorii din Comuna Maieru, carĭ vorŭ păgubi prilegi cu vitele lorŭ de trăsură, totŭ în cassa alodială: patru sute florenĭ v. a. . . . 400 fl.

Spre înmulțirea acestui fondŭ va servi adecă: Representațiunea Comunală va fi chemată a depune și venitulŭ curatŭ din locurile mai susŭ numite, ce se vorŭ esarenda, care minimo calculŭ vorŭ aduce una sumă de 50 florinĭ valută austriacă. Cincĭ-ḑecĭ florinĭ pe anŭ.

Din 2000 fl. două mii florinĭ în valută austriacă depușĭ la Cassa de păstrare „Aurora“ în Năsĕudŭ pe lângă 6% lasŭ:

3. Spre înființarea unui fondŭ de stipendii pentru *elevii militarĭ* lasŭ, la îngrijirea și manipularea comitetului fondurilorŭ scolastice grănițĕresci din Năsĕudŭ înainte de altele, în favórea a lorŭ 44 comune grănițĕresci, în cassa de păstrare „Aurora“ din Năsĕudŭ suma de o miă florinĭ v. a. 1000 fl.

4. Pentru înființarea unui fondŭ de stipendii cu numele „Gregoriu Hangea“ lasŭ sub administrațiunea „Associațiunei transilvane“ pentru literatura și cultura poporului românŭ, în cassa de păstrare „Aurora“ în Năsĕudŭ, o sumă de o miă florinĭ în val. austr. 1000 fl. și așa suma întrégă pentru fondurĭ face patru mii fl. v. a. 4000 fl. și 3 Jugĕre 28 orgi □ sesiune nemișcătóre.

4. Pentru fondulŭ academiei române înființânde, lasŭ cincĭḑecĭ fl. v. a. 50 fl. deosebĭ de celealalte, care sumă esecutorulŭ testamentului e însărcinatŭ a o administra la loculŭ competinte, adecă la comitetulŭ „Associațiunei transilvane“ în Sibiiu.

Literile fundaționale A.

Ad. VIII 1. 2. pentru fondulŭ de 1600 fl. în favórea poporațiunii din comuna Maierŭ.

Condițiunĭ:

1. Interesele capitalului de 1600 fl. în $^1/_6$ părțĭ se vorŭ adauge la capitalŭ și se vorŭ capitalisa necontenitŭ.

2. Din $^4/_6$-a parte a interesuriului se vorŭ da următórele stipendii, respective salarie și pensiunĭ:

a) din celea $^4/_6$ a interesului două din trei părțĭ le va trage unŭ medicŭ, care totodată sĕ fiă și veterinarŭ cu locuința în Maierŭ, éră una a treia parte se o capete o mósă, totŭ cu locuința în Maierŭ. Acésta o a treia parte se va puté da și ca stipendiu unei femei, care arŭ frecuenta cursulŭ de obstreticie spre a deveni mósă în Maierŭ. — Celea $^4/_6$ din interesulŭ capitalului de 1600 fl. mărite din anŭ în anŭ cu cea $^1/_6$ a intereselorŭ, se vorŭ da totŭ medicului veterinarŭ și mósei din Maierŭ în proporțiunea indicată, până atuncea, până când salariulŭ din acestea interese obvenitóre va face pentru medicŭ 400 fl. v. a. ér a mósei 80 fl. v. a. Servindŭ mediculŭ veterinarŭ și mósa 40 de anĭ, jumĕtate din sumele acum indicate le va competi ca pensiune.

b) Inmulțindu-se capitalulŭ de 1600 fl. prin cea $^1/_6$ a intereselorŭ anualĭ și prin venitele intercalarĭ până într'u atâtŭ, câtŭ cele $^4/_6$ a intereselorŭ sĕ dea unŭ superplus preste léfa medicului veterinarŭ și a mósei indicată sub a), ḑisulŭ superplus se va da ca stipendiu pentru o fetiță dela scóla interióră de fete, până când acestŭ stipendiu va fi de 60 fl. val. austr.

c) Superplusulŭ ulteriorŭ se va da ca stipendiu pentru unŭ elevŭ dela scólele reale până ce va face stipendiulŭ 100 florinĭ.

d) Superplusulŭ ulteriorŭ se va conferi ca stipendiu unui învĕțăcelŭ industriariu séu unui sodalŭ ce va vré sĕ se așeḑe ca măiestru, până la suma de 60 fl. v. a.

c) Superplusulŭ remânătorŭ cu têmpulŭ dela lefele, pensiunile și stipendiile de sub a. b. c. și d. se va transforma cu încetulŭ érășĭ în unŭ stipendiu pentru unŭ gimnasistŭ până la suma de 100 flor. — Éră peste ḑecĭ de anĭ prisosindŭ interesele capitalului prin cea $^1/_6$ mereu crescutŭ se vorŭ crea nouĕ stipendie de categoria celorŭ de sub b—c—d—și e.

3. Din acestŭ fondŭ se vorŭ puté împărtăși cu stipendie mai cu sémă acei tinerĭ sĕracĭ séu orfanĭ din comuna Maierŭ, carĭ vorŭ avé capacitate bună, vorŭ arăta iubire cătră învĕțătură, vorŭ documenta purtare bună morală și vorŭ produce calculŭ de eminențiă din studiile lorŭ. Se va puté face escepțiune cu petenții din familiile consângenilorŭ mei, deși părinții acestora nu se vorŭ considera de sĕracĭ.

4. Salarele, pensiunile și stipendiile acestea, le va conferi comitetulŭ comunei Maierŭ întrunitŭ cu celŭ scolasticŭ.

5. Stipendiștii vorŭ avé a-șĭ documenta în fiecare anŭ progresulŭ în studiele și respective în meseria lorŭ, cum și purtarea morală recerută, la din contra se vorŭ lipsi de stipendiu.

6. Atâtŭ mediculŭ veterinarŭ câtŭ și mósa vorŭ trebui sĕ aibă diplome în tótă regula, și în comuna Maierŭ mósa va fi îndatorată a moșii femeilorŭ sĕrace fără plată, éră mediculŭ veterinarŭ a face în ḑisa comună operațiunile la vite, și curarea locuitorilorŭ morboșĭ pre lângă onorariu moderatŭ, la cei de totŭ sĕracĭ gratisŭ.

Literile fundaționale B.

Ad VIII 2) La fondulŭ de ajutorŭ pentru locuitorii din comuna Maierŭ, carĭ vorŭ păgubi cu vitele sale de trăsură.

Convingêndu-mĕ cumcă în comuna Maierŭ păgubescŭ mulțĭ locuitorĭ din felurite cause cu vitele lorŭ de trăsură, după care întêmplărĭ, ne avêndŭ toțĭ daunațiĭ mijlóce materiale de ajunsŭ a-șĭ cumpĕra alte vite de trăsură, devinŭ mulțĭ dintre ei la sĕrăciă; decĭ spre a se puté încătva desdauna unii ca acestia, am lăsatŭ, sub VIII 2, patru sute florinĭ în v. a. și venitulŭ curatŭ care se va căpĕta în totŭ anulŭ din pamentele testate comunei, ca fondŭ de ajutorŭ pentru ómenii păgubițĭ în vitele de trăsură. — Cu privire la acestŭ fondŭ statorescŭ următórele

Condițiunĭ:

1. Fondulŭ acesta de 400 fl. patru sute de florinĭ v. a. la care se va adauge în fiecare anŭ arenda pământelorŭ testate comunei Maieru, așișderea voiu sĕ créscă din ce în ce prin aceea, ca: $^1/_6$ a intereselorŭ sĕ se adaugă totŭ mereu la capitalŭ.

2. $^4/_6$ a intereselorŭ capitalului sĕ se împărtéscă între locuitorii Maierenĭ, carĭ vorŭ păgubi în orĭ ce modŭ cu vitele lorŭ de trăsură. — Adjutulŭ acesta sĕ se dé păgubițilorŭ îndată după paguba întêmplată, anume așa — ca și în casŭ de a se fi măritŭ fondulŭ în măsură însemnată, nimenea sĕ nu capete mai multŭ de jumĕtatea prețului ecuitabilŭ a vitei perite, și așa ca în prima liniă sĕ fie luațĭ în considerare cei mai miserĭ, apoi cei cu avere mai mijlociă, éră celorŭ avuțĭ numai atuncia sĕ li se tindă ajutorŭ amĕsuratŭ, décă vorŭ fi păgubițĭ cu mai multe vite.

3. De sine se înțelege că orĭ-ce rĕmășiță acelorŭ $^4/_6$ de interese se vorŭ adauge asemenea la capitalŭ.

4. Chiar și după ce peste numeroșĭ anĭ fondulŭ acesta va fi crescutŭ în modŭ considerabilŭ pentru desdaunarea locuitorilorŭ păgubițĭ în vitele sale de trăsură nu se va puté espensa pe unŭ anŭ mai multŭ de 600 fl. v. a. afară de anii de epizootică, când se vorŭ puté desdauna și peste suma de 600 fl. v. a. din câtŭ ar ajunge, și se vorŭ puté în atare casŭ desdauna și alte vite cornute, nu numai cele de trăsură. Restulŭ intereselorŭ de aci încolo comuna Maierŭ îlŭ va întrebuința pentru scopurĭ culturale române.

5. Scopulŭ meu în privința acestui complesŭ de locŭ, cu multă strădaniă și marĭ cheltuelĭ cumpĕratŭ și comassatŭ, este — pe lângă celea ce am dispusŭ în privința lui — ca se rĕmână pe vecĭ comasatŭ, precum se află de fața, și sĕ nu se vênḑă nicĭ schimbe cu alte locurĭ sub nicĭ unŭ pretextŭ.

6. Acestea locurĭ vorŭ trece în folosința comunei Maierŭ după mórtea mea numai decâtŭ, éră în proprietate, după finita pertractare judecătorésca, și transcriindu-se pe numele comunei într'o fóiă deosebită, sĕ se adnoteze, cumcă acestea locurĭ suntŭ lăsate de mine spre scopulŭ indicatŭ.

7. Rațiociniile despre manipularea ambelorŭ fondurĭ și împărțirea stipendiilorŭ din partea representanții comunale gătite, se vorŭ revedé și censura cu ocasiunea adunărei generale a Comitatului (prefecturei) și resultatele vorŭ fi a se publica în comuna Maierŭ la adunarea poporului. Dorescŭ ca după una mai însemnată crescere a fondului, purtatorii rațiociniilorŭ acestorŭ fondurĭ se fiă după putință remunerațĭ din proventele acestui fondŭ.

8. Acestŭ fondŭ va purta numele meu și va fi a se susținea de sine stătătorŭ.

9. Acestea două fondurĭ le încredințezŭ onoratului Comitetŭ comunalŭ și scolasticŭ din Maierŭ, pe lângă supraveghiarea onoratei representață comitatensă competintă, cu rugarea a esopera: ca suma de 2000 fl. două mii florenĭ în v. a. pentru fondurile numite, îndată ce se va primi, sĕ se depună în orĭ-care cassă de păstrare sigură spre fructificare, pe numele, recte în favórea comunei Maierŭ, și se nu se scótă nimica din capitalŭ séu interese spre alte scopurĭ, nicĭ în timpulŭ crescerii, nicĭ după crescerea capitalelorŭ la sumele statorite. — Dintre cassele de păstrare sĕ se facă reflesiune la „Aurora“ în Năsĕudŭ, și „Albina“ în Sibiiu cu preferință.

Litere fundaționale C.

Ad. VIII 3. La fondulŭ de 1000, una miiă florenĭ v. a. pentru stipendii pe séma elevilorŭ militarĭ, cu preferință în favórea comunelorŭ din fostulŭ regimentŭ II românŭ de graniță.

Sub p. VIII 3 am lăsatŭ spre înființarea unui fondŭ de stipendii pentru elevii militarĭ, la comitetulŭ fondurilorŭ scol. grănițĕrescĭ Năsĕudene 1000 florenĭ depușĭ în cassa de păstrare „Aurora“ din Năsĕudŭ.

Acésta o făcuĭ ca fiu de militarŭ și ca celŭ ce însu'mĭ am fostŭ militarŭ, în sincera convicțiune, că fosta grănițerime și peste totŭ poporulŭ românŭ din acéstă monarchiă, precum a adusŭ și până acuma în câmpii lupteloŭ sângeróse nu neînsemnate sacrificii pe altarulŭ înaltei dinastii, a patriei și a naționalităței romane: așa trebue se aducă și pe viitorŭ.

Acésta o pretinde chiar și interesulŭ bine înțelesŭ a naționalitățeĭ nóstre.

Decĭ în privința acestui fondŭ statorescŭ următórele

Condițiunĭ:

1. Din interesele fondului pentru elevĭ militarĭ, de 1000 fl., $^1/_6$ asisderea, ca la celelalte, sĕ va adauge din anŭ în anŭ, și fără terminŭ, la capitalŭ, ca acesta din ce în ce sĕ créscă.

2. Cele $^4/_6$ ale interesului după capitalŭ sĕ vorŭ da numai decâtŭ după pertractare judecătorésca resp. în înțelesulŭ dispozițiunilorŭ de sub IV. 2 după mórtea soției mele Iuliana Moisilŭ — ca stipendiu unui tênĕrŭ rom. născutŭ în vreuna din cele 44 comune ale fostului regimentŭ alŭ II. rom. confiniarŭ, cu preferință la cei născuțĭ în Maierŭ, au în lipsa de atare tênĕrŭ, și altui june rom. din monarchia austro-ungară, carele devotându-sĕ carierei militarĭ, vré sĕ asculte, au ascultă deja în vre-o scólă militară ce prepară oficerĭ militarĭ.

3 Petentelui i se va conferi stipendiulŭ acesta numai décă va avé recerințele prescrise pentru susceptiunea în atarĭ institute militarĭ, ér de licuidatŭ i se va licuida numai după ce va fi aievea susceputŭ.

Stipendistulŭ are sĕ-șĭ documenteze în fie-care anŭ progresulŭ în studii și purtarea morală bună, sub pedépsă de a-șĭ perde la din contră stipendiulŭ.

4. Stipendiulŭ acesta va fi de 100 fl. o sută florenĭ v. a., decĭ când în urmarea crescerei capitalului cele $^4/_6$ ale intereselorŭ ar trece preste 100 fl. cu superplusulŭ sĕ se 'ncépă unŭ alŭ doilea stipendiu militarŭ érășĭ pănă la 100 fl. apoi cu timpulŭ alŭ treilea și alŭ patrulea, și așa mai departe.

5. Crescêndŭ capitalulŭ până la două sti-

pendie de câte 100 fl. de aci încolo sĕ potŭ mări aceste stipendii până la 120—150 fl. după împrejurările și recerințele pecuniarĭ, și numai după aceea sĕ se continue multiplicarea mai departe a acestorŭ stipendie.

Literile fundaționale D.

(ad. VIII. 4.)

La fondulŭ de 1000 fl. o miiă florenĭ v. a. pentru stipendie la „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului românŭ.“

Sub VIII. 4, lăsai spre înființarea unui fondŭ de stipendii la „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului românŭ“ suma de 1000 fl. depușĭ în cassa de păstrare „Aurora“ în Năsĕudŭ. Cu respectŭ la acéstă fundațiune și cu reflesiune la dispozițiunea de sub IV 2, după mórtea muierei mele Iuliana Moisilŭ, statorescŭ următórele

Condițiunĭ:

1. Interesele acestei fundațiunĭ în ⅕ asisderea vorŭ servi spre înmulțirea succesivă a capitalului.

2. Din cele ⅘ ale intereselorŭ sĕ vorŭ crea succesive stipendii:

a) pentru doi tinerĭ românĭ carĭ sĕ vorŭ dedica carierei de comercianțĭ, stipendiile acestea vorŭ puté fi firesce cu timpulŭ — până la 80 fl. unulŭ.

b) După celea de sub a) pentru doi junĭ românĭ elevĭ industriarĭ, séu meseriașĭ, orĭ și pentru sodalĭ rom. carĭ vorŭ sĕ se stabiléscă ca măiestrii. Stipendiile acestea nu vorŭ puté fi mai marĭ de 60 fl. șésedecĭ florinĭ v. a. unulŭ.

c) După celea de sub a) și b) pentru unŭ juristŭ rom. unŭ stipendiu de 300 fl. trei sute fiorinĭ val. austr.

3. După mai multe decĭ de anĭ crescêndŭ capitalulŭ mereu, din superplusulŭ intereselorŭ, se vorŭ crea încă câte unŭ stipendiu, ânteiu de cele de sub a), apoi de cele de sub b), în fine de cele de sub c) și așa mai încolo.

Condițiunĭ:

La ambe fondurile de sub VIII §. 3 și 4.

1. Capitalulŭ depusŭ la cassa de păstrare „Aurora“ în Năsĕudŭ de 2000 fl. v. a. va trece în posesiunea și sub administrarea comitetului fondurilorŭ grănițărescĭ din Năsĕudŭ, și a Asociațiunei transilvane din Sibiiu, numai după mórtea soției mele Iuliana Moisilŭ, care pe timpulŭ vieții e îndreptățită a trage interesurile de 6% după acelŭ capitalŭ.

2. Stipendiile se vorŭ conferi la tinerĭ românĭ, în studie eminențĭ și cu purtare morală bună, care progresulŭ lorŭ în studie, și respective în măiestria lorŭ, vorŭ trebui sĕ îlŭ documenteze în fiecare anŭ în tótă forma și că suntŭ fii devotațĭ ai bisericei lorŭ strămoșescĭ, cercetându-o. —

Descendenții consângenilorŭ mei se aibă la conferire preferință.

3. Aceste fondurĭ sĕ fie de sine stătătóre și sĕ pórte numele meu pe vecĭ.

4) Onoratulŭ comitetŭ alŭ fondurilorŭ grănițărescĭ și comitetulŭ Asociațiunei transilvane suntŭ îndreptățite a asigura dreptulŭ de proprietate la sumele fundaționalĭ lăsate în modrulŭ cum vorŭ afla de bine și cu scopŭ.

IX Donațiunĭ.

I. In favorulŭ bisericei române greco-catolice — pro fondo eclasiastico din Maierŭ.

Ca bunulŭ biscricii sĕ se sporéscă, testezŭ și donezŭ în favorulŭ fondului bisericescŭ 50 fl. (cincĭ-decĭ florenĭ în val. austr.) și livada mea pe perisóra din prot. Cărții fund. No. 89, No. ord. 26. No. top. 6966 în mărime de 1188 orgi □ cu venitulŭ curatŭ de 1 fl. 24 cr. m. c. Acestŭ locŭ va trece după mórtea mea îndată în posesiunea fondului bisericescŭ, și se va transcrie în fóia aceea, în care se va însemna că este donațiunea mea, iară suma banilorŭ se va primi după finita pertractare judecătorescă a lasementului, dela esecutorii testamentului.

In urmă donezŭ una icónă mare cu rame aurite (Iovŭ cu amicii sĕi).

II. In favorulŭ scólei române confesionale greco-catolice din Maierŭ.

Dorindŭ a ajutora și scóla română conf. gr. cat. respective înaintarea culturei poporului din Maierŭ, testezŭ și donezŭ *a.*) Livada mea proprie pe „podulŭ din susŭ“ sub No. 89 a prot. Cărt. fund. No. ord. 37. No. top. 9074 și 9075 în mărime de 1 Iug. și 1212 orgi □ cu venitulŭ curatŭ de 1fl. 26 cr. m. c. mai încolo loculŭ „podulŭ din josŭ“ de sub No. ord. 21 No. top. 5466—5467, în mărime de 693 orgi □, pe lângă următórele:

Condițiunĭ:

1. Acestea locurĭ vorŭ trece în proprietatea scólei rom. gr. cat. confesionale din Maieru numai decâtŭ după mórtea mea, și transcriindu-se în fóia de posesiune a scólei, se va anota cum că acelea realitățĭ suntŭ donate de către mine.

2. Acestea locurĭ, resp. venitulŭ lorŭ, sĕ se folosescă spre cumpărarea de cărțĭ și recuisite scolarĭ pentru pruncii cei sĕracĭ din comună, și spre împărțirea de premii la scolarĭ.

3. Locurile acestea sĕ nu se vêndă nicĭ odată sub nicĭ unŭ pretestŭ. Senatulŭ scolasticŭ e rugatŭ, a se îngriji de împlinirea acestorŭ condițiunĭ și despre manipularea averei, decĭ va avé în rațiociniulŭ scolasticŭ anualŭ, — care este a se substerne la loculŭ competinte spre revisiune — se dea socotélă și despre manipularea acesteĭ posesiunĭ.

X. Disposițiunĭ generale.

1. Fată de acestŭ testamentŭ.

Eu dechearŭ cum-că acestŭ testamentŭ cuprinde în sine ultimele mele disposițiunĭ, că afară de acelea ce se cuprindŭ aicea altele nu potŭ avé valóre legală, decĭ voiescŭ ca disposițiunile din acestŭ testamentŭ sĕ se respecteze și sĕ nu se modifice de către nimenĭ. Deóre-ce însĕ se póte întêmpla cum că până la mórtea mea, sĕ pretindă jurustările unele modificărĭ, séu adăugărĭ, la acestea îmĭ susținŭ dreptulŭ și după subscrierea acestui testamentŭ, carĭ însĕ nu vorŭ altera punctele nemotivate.

Acestŭ testamentŭ l'am făcutŭ în cincĭ esemplare originale, care — sĕ binevoéscă esecutorii testamentului a le trămite la locurile competinte și anumitŭ câte unŭ esemplarŭ:

a. la onorata judecătoria regiă cercuală în Borgoprundŭ.

b. la onoratulŭ comitetŭ alŭ „Asociațiunei transilvaniei pentru literatura și cultura poporului românŭ,“ în Sibiiu.

c. la onoratulŭ comitetŭ alŭ fondurilorŭ grănițerescĭ în Năsĕudŭ.

d. la onoratulŭ comitetŭ alŭ comunei Maierŭ.

e. la onoratulŭ domnŭ redactorŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“ în Brașovŭ.

2. Fată de competințiele erarialĭ.

Competințiile erarialĭ le va suporta fiecarele după partea ce i se va da în posesiune pe basa acestui testamentŭ, éră după părțile donate și testate la corporațiunĭ séu ca fondurĭ le vorŭ plăti esecutorii testamentului, spre care scopŭ lasŭ suma de 450 fl. patru sute cincĭ-decĭ florinĭ în v. a.

3. Pentru cheltuelile neprevĕdute:

Lasŭ din capitalulŭ elocatŭ în cassa de păstrare în Bistrița 150 fl. una sută cincĭ-decĭ florinĭ în val. austr. Din suma acésta sĕ se întregéscă suma competințiilorŭ erariale d e c u m v a cu suma menită de 450 fl. nu se vorŭ puté acoperi de totŭ recerințele erariale, apoi sĕ se plătéscă spesele inventariului etc. etc.

4. Fată de datoriele séu pretensiunile la privați.

După mórtea mea în terminŭ de unŭ anŭ sĕ se încaseze pretensiunile mele dela debitorĭ, pre basa documentelorŭ ce se vorŭ afla în lada mea; acelora le iertŭ tóte interesele restante și la terminulŭ plătirei vorŭ avé numai capitalulŭ alŭ solvi, după încassarea capitalelorŭ suma banilorŭ incurșĭ sĕ se împărțéscă în patru părțĭ egalĭ, între rudeniile mele: Petru Hangea, Iuliana Moisilŭ, Iftira Popŭ și Maria Mureșianu. In privința încasării banilorŭ și purtarea speselorŭ de încassare, vorŭ avé numiții eredĭ a se consulta așa, ca nicĭ unulŭ sĕ fiă scurtatŭ la împărțirea acestei averĭ.

5, Fată de fĕnulŭ clăditŭ și alte naturale — servescŭ disposițiunile de sub V 3.

6. Fată de împărțirea averei neprevĕdute:

In legătură cu p. X 2—3— după plătirea competințiilorŭ erariale:

a) Suma întracĕtóre din cea preliminată.

b) Interesele restante după Capitalulŭ depusŭ în Bistrița, precum și în Năsĕudŭ.

c) Pensiunea mea cumva neridicată dela perceptoratulŭ reg. din Bistrița — și

d) Banii ce se vorŭ afla după mórte-mĭ în lada mea, luându-se la olaltă într'o sumă, aceea sĕ se împărțéscă în nouĕ părțĭ egale, între: fratele Petru, surorile mele Iftira Popŭ, Maria Mureșianu și muierea mea Iuliana Hangea, apoi servitorii mei Avacum și Trifilina Hodoroga așa ca rudeniile sĕ capete câte 2, douĕ părțĭ, éră servitorii ambii o parte; așișderea cu privire la competințiile erariale, care mai nainte de tóte trebue solvite.

Pe lângă tóte ce am dispusŭ, mai adaugŭ, cumcă voința mea nestrămutată este: ca fundațiunile sĕ nu se stirbéscă sub nicĭ unŭ felŭ de condițiune.

e) Cólele catastrale sĕ rĕmână fratelui meu Petru Hangea.

7. Fată de esecutarea testamentului:

De esecutorŭ alŭ testamentului acestuia denumescŭ pe domnulŭ notarŭ comunalŭ, vĕrulŭ meu Leonŭ Horga, pe domnulŭ preotŭ localŭ Basiliu Groze, și pe nepotulŭ meu de soră Simeonŭ Popŭ din Feldru, și-i rogŭ sĕ priméscă acésta însărcinare, éră pentru fatigiile cu adunarea banilorŭ din Bistrița și alte afacerĭ la lasŭ 50 fl. cincĭ decĭ florinĭ, și anumitŭ 30 fl. domnului Leonŭ Horga, éră 20 fl. domnului Basiliu Groze.

8. Publicarea testamentului:

Dorescŭ ca acestŭ testamentŭ sĕ vină la cunoscința publică; rogŭ déră pe domnulŭ Leonŭ Horga unŭ esemplarŭ din acesta sĕ-lŭ trimită numai decâtŭ la Domnulŭ Redactorŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei,“ pe care îlŭ rogŭ, ca într'o cólă suplementară sĕ-lŭ dea publicității; pentru acoperirea speselorŭ de tiparŭ lasŭ 50 fl. cincĭdecĭ florinĭ în val. austr. care sumă domnulŭ Leonŭ Horga, esecutorulŭ testamentului are a o trimite Domnului Redactorŭ.

Recapitulațiune.

Preste sumele de erogatŭ din suma de 6000 fl, depusă în cassa de păstrare Bistrița și Năsĕudŭ:

1.	pentru	legate la rudenii	1000 fl.
2.	»	» » servitorĭ	200 fl.
3.	»	» » 4 fondurĭ	4000 fl.
4.	»	Ajutorulŭ unuia fondŭ	50 fl.
5.	»	Donațiunea Bisericii	50 fl.
6.	»	Cadnițiile erariale	450 fl.
7.	»	Cheltuelĭ neprevĕdute	150 fl.
8.	»	Esecutorii testamentului	50 fl.
9.	»	Remunerațiunea »Gazetei«	50 fl.
		Suma	6000 fl.

Acestŭ testamentŭ, care cuprinde ultima mea voință, e scrisŭ de mine cu deplina mea voință în totŭ cuprinsulŭ, și declarŭ sĕrbătoresce și nestrămutatŭ, că l'am subscrisŭ eu cu mâna mea propriă în ființa de fată a subsemnațilorŭ martorĭ.

Datŭ în Maierŭ la anulŭ 1882 în 18 lunei lui Augustŭ.

(L. S.) **Gregoriu Hangea** m. p.
testatorŭ.

Cumcă domnulŭ Gregoriu Hangea ces. reg. cancelistŭ în pensiune din comuna nóstră, Maier, a căruĭ persónă este bine cunoscută subscrișilorŭ martorĭ, acestŭ testamentŭ gătitŭ în șése esemplare originalĭ, dér nu numai în cincĭ esemplare, precum se vede însemnatŭ sub X 1. constătătorŭ din șéptĕ cóle, dintre carĭ una și jumĕtate albă, cusute la olaltă și provĕdute cu subscrierea și sigilulŭ testatorelui, apoi din douĕdecĭ și douĕ pagine, l-a scrisŭ cu mâna sa propriă și subscrisŭ în presența nóstră, fiindŭ la mintea întrégă, și a dechiaratŭ cumcă acestŭ testamentŭ conține în sine ultima sa voință, întărimŭ prin propria nóstră subscriere și apĕsarea sigilielorŭ nóstre proprie.

M a i e r ŭ în 18 Augustŭ 1882.

(L. S.) **Basiliu Groze** m. p.
parochulŭ locului, ca martore testamentarŭ.

(L. S.) **Leon Horgea** m. p.
notarŭ comunalŭ, ca martore testamentarŭ.

(L. S.) **Ciril Popiczka** m. p.
ca martorŭ testamentarŭ,

(L. S.) **Vincențiu Cerbune** m. p.
ca martorŭ testamentarŭ.

Subscriu acestŭ testamentŭ ca martore, și totŭ deodată ca precepĕtorŭ de lucru, cu acea observare, cum că testatorulŭ, domnulŭ Gregoriu Hangea, cancelistŭ ces. reg. în pensiune, din comuna Maieru, are deplinŭ întegritatea mentală.

N ă s ĕ u d ŭ în 24 Augustŭ 1882.

(L. S.) **Dr. Emiliu Filipanŭ** m. p.
med. subprefectŭ.

Codicilŭ.

Subscrisulŭ amŭ aflatŭ de bine a face în testamentulŭ meu din 18 August 1882 următórele schimbărĭ și adause:

1. La cóla I punctu IV 2 lit. e se vede că amŭ lăsatŭ grădina de sub Nro. ord. 3 Nr. top. 274 muierei mele Iuliana eventualminte fratelui Petru Hangea.

Acestŭ punctŭ nu mai are valóre, pentru că am vêndutŭ numita grădină lui Snach Vasile și muierei sale Snach Matróna cu dreptŭ de proprietate pentru totdéuna.

2. Totŭ pe cóla aceea sub punctulŭ IV 2 lit. *e)* se vede că am lăsatŭ muierei mele Iuliana loculŭ de sub Nr. top. 1024 și 1026/¹ după unŭ contractŭ interimalŭ în folosință.

La punctulŭ acesta am numai atâta a observa, că numitulŭ contractŭ nu mai esistă, pentru că l'am înlocuitŭ cu unŭ contractŭ formalŭ pentru totdéuna.

3. Cu contractulŭ dto. 19 Fevruarie 1883 am cumpěratŭ loculŭ de sub Nr. top. 4549 dela Berendea Aftone. — In legătură cu punctulŭ alŭ V. 2 lit. *b)* dispunŭ: se rěmână loculŭ acesta ca adaosŭ în proprietatea servitórei mele Trifilina Hodorógă, născuta Vonicioсŭ cu dreptŭ de a-lŭ puté intabula pe numele ei după mórtea mea.

4. In sensulŭ contractului din 18 Aprilie 1884 am cumpěratŭ dela Candele Nicolae o parțelă din loculŭ de sub Nr. 361 alŭ protocolului cărții funduare din Maierŭ 2. Nr. top. 4670/² acésta parțelă de locŭ asemenea se rěmână servitórei mele Trifilina Vonicioсŭ măritată Hodorógă în proprietate ca adausŭ la celelalte locurĭ, carĭ i-le-am testatŭ cu dreptŭ de intabulare pe numele ei.

5. In testamentulŭ meu din 18 Augustŭ 1882, sub punctu IV. 3. am testatŭ surorei mele Iftira Hangea 200 fl. v. a. Peste acéstă sumă deórece numita mea soră Iftira ca věduvă, rěmasă de repausatulŭ ei bărbatŭ, locotenentele Gavrilă Popŭ în 14 Martie 1884 a muritŭ — dispunŭ, ca din numita sumă de 200 fl., 150 fl. una sută cincĭ-decĭ fiorinĭ sĕ se adaugă la suma de 400 fl. care sub punctu VIII 2 s'au menitŭ spre înființarea unui fondŭ de ajutorŭ pentru locuitorii din comuna Maierŭ, carĭ vorŭ păgubi cu vitele lorŭ de trăsură, precum arată literile fund. B. și așa fondulŭ acesta se fiă ridicatŭ la suma de 550 fl. — ér' restulŭ de 50 fl. îlŭ testedŭ nepotului meu de soră Simionŭ Popŭ din Feldru dimpreună cu obiectele lăsate mamei sale Iftira și partea din banĭ sub X 4 și 6 a. b. c. și d., ce nu cumva se vorŭ afla.

6. In punctulŭ IV 7 *a)* am testatŭ nepotului meu Severu Mureșianu unŭ orologiu de aurŭ cu lanțŭ de aurŭ, care însĕ în decursulŭ timpului deja i l'am și predatŭ, prin urmare nu se mai póte pretinde.

7. Eu posedŭ în loculŭ Maieru pe grădina lui Domide Hodoroga sub Nr. cons. o casă nouă de lemnŭ clădită, cu o chiliă de locuitŭ, o cameră, o șură și unŭ grajdŭ cu 2 rĕndurĭ pentru vite, acéstă clădire o testezŭ servitorilorŭ mei Avacumu și Trifilina Hodoroga cu dreptŭ de proprietate în părțĭ egale în cuprinsulŭ punct. V. 3.

8. In punctulŭ X. 7. alŭ testamentului memoratŭ am denumitŭ pe domnulŭ notarŭ Leonŭ Horga, esecutorŭ alŭ acestui testamentŭ, și ca atare am lăsatŭ sĕ capete o remunerațiune de 30 fl. v. a. pentru fatigiele și alte afacerĭ privitóre de lesĕmentulŭ meu, însĕ acum — deórece numitulŭ notarŭ din pricina unui morbŭ de care pătimesce s'a pensionatŭ și nu este în stare a purta sarcina luĭ încredințată de esecutorŭ alŭ testamentului meu — lasŭ suma de 30 fl. v. a. domnului Danilă Sanjoanŭ, care de față sĕ află notarŭ definitivŭ în comuna Maierŭ, eventualŭ pentru notarulŭ care pe timpulŭ morții mele va fi în serviciulŭ comunei Maierŭ, cu rogarea: sĕ binevoiéscă în conțelegere cu esecutorulŭ lesamentului, d-lŭ parochŭ Basiliu Groze, a împlini condițiunile statorite de sub punctulŭ X. 1—7— și 8 cu a cărorŭ îndeplinire a fostŭ d-lŭ Leonŭ Horga însărcinatŭ.

9. După ce fondului proiectatei Academii rom. de dreptur̆ prin „Asociațiunea Transilvană" i s'a datŭ altă destinațiune de asemenea salutare: 50 florenĭ de sub VIII. 5) ce-i destinasemŭ fondului numitei Academii rom. de dreptur̆, dorescŭ să-i lasŭ sĕ se servéscă ca unŭ micŭ temei la înființarea unei reuniunĭ rom. de sodalĭ orĭ de îndustria preste totŭ, orĭ sĕ se dea ca ajutorŭ unei asemenea Reuniunĭ deja esistente, după cum va afla de bine onorabila nóstră „Asociațiune Transilvană."

10. Lasŭ o acțiă din 1-a Decembre 1884 Nr. 71 cu coponĭ despre 25 fl. v. a. care i-am solvitŭ la cassa societății acționare tipografice și de librăriă „Concordia" în Năsĕudŭ în legătură cu punctulŭ IX. II. și condițiunile statorite în favorulŭ scólei române confesionale gr. cat. din Maierŭ.

11. In legătură cu punctulŭ X. 4 din testamentulŭ amintitŭ lasŭ obligațiunile preste pretensiunile mele la debitorĭ pe mâna fratelui meu Petru Hangea, spre încassarea banilorŭ cu ajutorulŭ nepotului meu Simionŭ Popŭ, în sensulŭ făcutei disposițiunĭ testamentare.

12. La punctŭ V. 2 lit. b) vine înainte: Trifilina Hodoroga i lasŭ, și apoi: îlŭ póte rescumpĕra de la Trifilina Vonicioсŭ totŭ una și aceeași persónă.

13. Pe pagina din urmă a acestui testamentŭ desnumitŭ, subscrisŭ de martorĭ, sĕ vede însemnatŭ, că testamentulŭ l'am gătitŭ în 6 esemplare, însĕ dispunĕndŭ eu sub X. numai preste 5 — lasŭ alŭ 6-lea esemplarŭ pentru familiile consângenilor mei, cu care sĕ se împărtășéscă fratele meu Petru Hangea.

14. Cu privire la disposițiunea făcută de mine în testamentulŭ meu d. dto. 18 Augustŭ 1882 la punct. 1. referitorŭ la modulŭ astrucărei remășițelorŭ mele și unde sĕ dice că aceea se va întêmpla după disposițiunea făcută, am a observa, cumcă acea disposițiune sĕ va afla compuse separatŭ și depuse în lada mea cea négră de căruță dimpreună cu suma banală, ce va fi a se spesa cu ocasiunea astrucărei remășițelorŭ mele trupesci, și care sumă se află depusă separatŭ de alțĭ banĭ.

15. Mai încolo facŭ în privința sigilărei testamentului cunoscutŭ, cumcă persóna care a apĕsatŭ sigilulŭ sĕu dimpreună cu mine pe dosulŭ testamentului, anumitŭ pe capetele firelorŭ cu care s'au cusutŭ laolaltă cólele testamentului, este martorulŭ testamentarŭ, d-lŭ parochŭ localŭ Basiliu Groze.

16. La capĕtulŭ testamentului, pe a 6-a cólă în recapitulațiune peste suma banilorŭ de 6000 fl. v. a. depuse în casa de păstrare la Friedrich Kelp în Bistrița și „Aurora" în Năsĕudŭ sĕ vede cum că acéstă sumă este deja menită și împărțită în sensulŭ testamentului, decĭ am numai atâta a observa: în legătură cu alŭ 5-lea punctŭ din acestŭ codicilŭ ar trebui schimbate sumele în recapitulațiune așa ca la punctulŭ 1, legate la rudenii, sĕ se pună în locŭ de 1000 fl. — 850 fl. éră la Nr. 3, legate la 4 fondurĭ, sĕ se pună în locŭ de 4000 fl. 4150 fl. in v. a.

17. După aceea, în finea testamentului meu sĕ vede că testamentulŭ e scrisŭ cu negrélă négră cenușiă — ér subscrierea mea, apoi clausula de autenticare a martorilorŭ și subscrierile lorŭ suntŭ scrise cu negrélă violetă, acésta dorescŭ sĕ nu altereze întru nimicŭ opiniunea publică, séu dóră sĕ dea ansă la nescai bănuelĭ înaintea judecătorilorŭ, de óre-ce eu am subscrisŭ testamentulŭ în fața martorilorŭ, de odată presențĭ și chiămațĭ prin mine în casa d-lui parochŭ localŭ Basiliu Groze, unde s'a aflatŭ numai negrélă violetă.

Acestŭ codicilŭ l'am compusŭ, scrisŭ și subscrisŭ însumĭ cu mâna mea.

Maierŭ în 20 Maiŭ 1885.

Gregoriu Hangea m. p.
testatorŭ.

Disposițiune.

Peste înmormêntarea corpului meu defunctŭ și cheltuelile înmormêntării în legătură cu testamentulŭ din 18 Augustŭ 1882 punctulŭ I.

a) Corpulŭ meu îmbrăcatŭ în vestmintele mele cele negre sĕ se așede în sĕlașiŭ provĕdutŭ cu cele de lipsă după datină, pentru a cărorŭ cumpĕrătură lasŭ douĕ-decĭ și cinĭ florenĭ v. a. . . . . 25 fl. —

b) Clopotile sĕ se tragă la ambe bisericĭ din Maierŭ după datină, pentru care sĕ se solveze șépte florenĭ v. a. . . . . . 7 fl. —

c) Cultulŭ divinŭ sĕ se celebreze în biserică.

d) Conductulŭ va pleca către loculŭ înmormêntării, ducêndŭ sĕlașulŭ patru — eventualŭ — șése bărbațĭ, cărora sĕ se solveze patru florenĭ v. a. . . . . 4 fl. — Popasurĭ până la mormêntŭ sĕ se facă numai atâtea, câte vorŭ fi de lipsă ducĕtorilorŭ pentru greutatea corpului.

e) Voiescŭ a sĕ dispune ca la acestŭ conductŭ sĕ se înfățoșeze scolarii de ambe secse în corpore sub conducerea ambilorŭ învĕțătorĭ, cărora sĕ li se solveze și anumitŭ: Invĕțătorilorŭ în părțĭ egale patru florenĭ v. a. . . . . 4 fl. — ér scolarilorŭ sĕ li sĕ dea câte unŭ bănuțŭ în arg. de 10 crucerĭ, séu 10 cr. în aramă, spre care scopŭ lasŭ 180 de bănuțĭ, carĭ facŭ 18 fl.

f) Corpulŭ meu sĕ se înmormênteze în cimiterulŭ comunŭ, de va fi cu putință în apropierea corpurilorŭ părinților̆ mei repausațĭ, și la capŭ sĕ mi se pună crucea de pétră cioplită, procurată și plătită de mine, care de față sĕ află la casa mea, gravată cu inscripțiunea numelui meu, și a anului nascerii mele, însĕ nu și a anului morții mele, pentru aceea lasŭ pentru gravarea anului morții și aședarea crucei în pămêntŭ, trei florenĭ v. a. . . . . . 3 fl. — éră pentru săpătura mormênt. doi fl. 2. fl. —

g) Celebrarea ceremoniilorŭ funebrale dorescŭ ca sĕ se efectueze prin Reverendissimulŭ domnŭ Vicariu foraneu, alŭ meu vĕrŭ Gregoriu Moisilŭ din Năsĕudŭ ca pontificantŭ, domnulŭ parochŭ localŭ Basiliu Groze, d-lŭ parochŭ Ilarionŭ Filipoiŭ, alŭ meu vĕrŭ din Rocna nouă, și d-lŭ preotŭ Greasinŭ Domide din Rocna vechiă, dintre carĭ rogŭ pe părintele Basiliu Groze a ține o cuvêntare scurtă cu iertăciunĭ.

Strapațiile și afacerile acestorŭ domnĭ preoțĭ, precum și a cantorului și a fĕtului, carĭ vorŭ coasista la ceremoniile funebrale sĕ se remunereze astfelŭ ca sĕ capete:

D-lŭ Vicariu Gregoriu Moisilŭ	șése	6	galb. imp.
„ parochŭ Basiliu Groze	șése	6	„ „
„ „ Ilarionŭ Filipoiŭ	doi	2	„ „
„ preotŭ Greasinŭ Domide	doi	2	„ „
Suma	șése-spre-dece	galb. 16	„ „

Calculațĭ la 80 fl.

Cantorulŭ și fetulŭ sĕ priméscă în părțĭ egale patru florenĭ în v. a. . . . . 4. fl. —

h) Rogŭ pe d-lŭ parochŭ localŭ Basiliu Groze a șierbi după mórtea mea treĭ sfinte liturgii în treĭ dile după olaltă pentru odihna sufletului meu, pentru care sĕ se solveze treĭ fl. v. a. 3 fl.

i). Spre acoperirea celorlalte cheltuelĭ a înmormêntării precum: pentru cumpĕrarea luminărilorŭ, facerea pomenelorŭ după datină etc. lasŭ șéptedecĭ de fiorinĭ v. a. 70 fl. —

Suma . . . . 220 fl.

adecă douĕ sute douĕ-decĭ florinĭ în v. a. care sumă cuprinde în sine:

16 galbinĭ austr. împărăt. calc. la . .	80 fl.
180 bănuțĭ à 10 cr., care facŭ . . .	18 fl.
2 douĕ bancnote à 50 fl. v. a. . .	100 fl.
2 douĕ bancnote à 10 fl. „ „ . .	20 fl.
2 douĕ bancnote à 1 fl. „ „ . .	2 fl.
	220 fl.

și este menită spre acoperirea cheltuelelorŭ mai susŭ specificate.

Decĭ rogŭ pe nepóta mea Ioana Tanco protopopésă vĕduvită în Sângeorgiu — în conțelegere cu muierea mea Iuliana — a se îngriji îndată după mórtea mea cu cele de lipsă pentru înmormêntarea corpului meu, și a împărți banii în sensulŭ acestei disposițiunĭ.—Mai încolo rogŭ pe domnulŭ Parochŭ Basiliu Groze și pe domnulŭ notarŭ și primarŭ comunalŭ din locŭ în conțelegere a efectui ca disposițiunea mea în totŭ cuprinsulŭ ei sĕ se împlinéscă.

Maierŭ, în 5 Maiu 1885.

(L. S.) **Gregoriu Hangea, m. p.**